

საქმე № 330210018002404232

საქმე №28/5618-19

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

20 სექტემბერი, 2019 წელი

ქ. თბილისი

თ----- სააპელაციო სასამართლო
სამოქალაქო საქმეთა პალატა

მოსამართლე - მიხეილ გოგიშვილი

სხდომის მდი-ანი - ნატო გოგიშვილი

I აპელანტი/მოწინააღმდეგე მხარე - სს „ე----- ჰ-----ი“
წარმომადგენელი - ა----- ჰ-----ე

II აპელანტი/მოწინააღმდეგე მხარე - ა----- ც-----

მოწინააღმდეგე მხარე - სადაზღვევო კომპანია „უ-----“;
წარმომადგენელი - თ----- ჰ-----

გასაჩი-რებული გადაწყვეტილება - თ----- საქალაქო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილება

დავის საგანი - მორალური და მატერიალური ზიანის ანაზღაურება;

I აპელანტის მოთხოვნა - გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების შეცვლით ახალი
გადაწყვეტილების მიღება, რომლითაც არ დაკმაყოფილდება სარჩელი

II აპელანტის მოთხოვნა - გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების შეცვლით ახალი
გადაწყვეტილების მიღება, რომლითაც დაკმაყოფილდება სარჩელი სრულად სს
სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ მიმართ მოთხოვნის ნაწილში;

2. გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილებით, ა----- ც-----ს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. სს სამედიცინო კორპორაცია „ე---ს“ (შპს „ი. ბ-----ს ს----- თ----- რ----- კ-----ის“ უფლებამონაცვლე) მოსარჩელე ა----- ც-----ს სასარგებლოდ დაეკისრა მორალური ზიანის სახით 2100 ლარის ანაზღაურება. არ დაკმაყოფილდა სასარჩელო მოთხოვნა სადაზღვევო კომპანია „უ----- სთვის“ 2018 წლის 07 მარტის მხარეთა შორის გაფორმებული მორიგების აქტის მიუხედავად სადაზღვევო პოლისით და შესაბამისი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სალიმიტო ფონდიდან დარჩენილი ნაწილის - 5705 ლარის ანაზღაურების თაობაზე. სასარჩელო მოთხოვნა სადაზღვევო კომპანია „უ----- სთვის“ მორალური ზიანის სახით 5000 ლარის ანაზღაურების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა. მოსარჩელის მიერ 2018 წლის 05 აპრილს გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 100 ლარის ოდენობით, ასევე 2018 წლის 12 აპრილს გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 200 ლარის ოდენობით - დარჩა სახელმწიფო ბიუჯეტში გადახდილად. მოპასუხე სს სამედიცინო კომპანია „ე---ს“ მოსარჩელე ა----- ც-----ს სასარგებლოდ დაეკისრა ამ უკანასკნელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნაწილის - 63 ლარის ანაზღაურება.

თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის დასკვნები ფაქტობრივ- გარემოებებთან დაკავშირებით:

უდავო ფაქტობრივ-ი გარემოებები საქმეში არ გამოკვეთილა.

სადავო ფაქტობრივ-ი გარემოებები:

2.1. 2017 წლის 31 იანვარს სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----სა“ და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში შემაჯალ სსიპ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს შორის გაფორმდა ჯანმრთელობის და თანამშრომლების სიცოცხლის დაზღვევის მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულება. აღნიშნული ხელშეკრულების საფუძველზე ა----- ც-----მ მიიღო სადაზღვევო ბარათი (პოლისი) და ყოველთვიურ შესატან თანხას 40 ლარს იხდიდა იუსტიციის სამინისტროში მომუშავე მისი ოჯახის წევრი თავისი ხელფასიდან. ამავე ხელშეკრულებით განისაზღვრა მხარეთა უფლება-მოვალეობანი.

ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდი იყო 2017 წლის 01 თებერვლიდან 2019 წლის 31 იანვრამდე პერიოდი.

2.2. ა----- ც----- 2017 წლის 15 ოქტომბერს 03:33 საათზე გ----ის არეში მწვავე ტკი-ილით სასწრაფო დახმარების მიერ გადაყვანილ იქნა შპს „ი-ანე ბ-----ს ს----- თ----- რ----- კ-----ში“ კარდიოლოგიურ განყოფილებაში.

ლაბორატორიულ ინსტრუმენტულ კვლევის შედეგების გათვალისწინებით პაციენტი მოთავსდა კარდიო ინტენსიურ განყოფილებაში მწვავე კორონალური სინდრომის დიაგნოზით.

2017 წლის 15 ოქტომბერს, 10:15 საათზე ჩაუტარდა კორონოგრაფია.

მიეცა რეკომენდაცია: კარდიოქირურგის კონსულტაცია, კარდიოლოგის მეთვალყურეობა ამბულატორიულ რეჟიმში ნეფროლოგის და ენდოკრინოლოგის კონსულტაცია, ცხოველური ცხიმის, მარილის და მინერალური წყლის შეზღუდვა საკვებ რაციონში.

ა----- ც----- სტაციონარიდან გაეწერა 2017 წლის 16 ოქტომბერს 15:00 საათზე.

2.3. ა----- ც----- 2017 წლის 18 ოქტომბერს 13:03 წუთზე გ----ის ძლიერი მოჭერითი ხასიათის ტკი-ილით მოთავსებული იქნა ქ. თ----- #5-- საავადმყოფოს კარდიო ინტენსიურ სამსახურში.

2.4. ა----- ც----- 2017 წლის 19 ოქტომბერს მოთავსებული იქნა კარდიოქირურგიულ კლინიკა „ღ-- გ----ში“. პაციენტი უჩიოდა მოჭერითი ხასიათის ტკი-ილს და ჰაერის უკმარისობას, როგორც მცირე ფიზიკური დატვირთვის დროს, ასევე მოსვენებულ მდგომარეობაში, ადვილად დაღლას. ანგიოზური შეტევები, ჰქონდა მოსვენებულ მდგომარეობაშიც. 15.10.2017 წელს თ----- რ----- ჰ-----ში ჩაუტარდა კორონოგრაფია, გამოვლინდა კორონალური არტერიების მრავლობითი მძიმე დაზიანებები, დაუდგინდა გადატანილი მიოკარდიუმის ინფარქტი.

სტაციონარიდან გაწერისას: ოპერაციის შემდგომი პერიოდი მიმდინარეობდა გართულებების გარეშე. ჭრილობა შეხორცდა პირველადი დაჭიმვით. გაწერისას პაციენტის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. პაციენტი სტაციონარიდან გაეწერა 2017 წლის 27 ოქტომბერს.

2.5. კარდიოქირურგიულ კლინიკა „ღ-- გ----ში“ ოპერაციის ხარჯმა შეადგინა 13355 ლარი.

2.6. სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ 2017 წლის 20 ნოემბრის #010/20.11.17 წერილიდან ირკვევა, რომ სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ და სსიპ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს შორის 2016 წლის 30 დეკემბერს გაფორმებული შეთანხმების სტანდარტული გამონაკლისების თანახმად, მზღვეველი არ ანაზღაურებდა დაზღვევამდე არსებულ დაავადებებთან დაკავშირებულ გეგმიურ ჰ-----ურ სამედიცინო მომსახურებას.

სსიპ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის 2018 წლის 05 თებერვლის #6- წერილში მითითებულია, რომ წარდგენილი დოკუმენტაციით დადგენილია, რომ ოპერაციის სასიცოცხლო ჩვენებით გადაუდებლად ჩატარების რეკომენდაცია გაცემულია შემდეგი მტკიცებულებებით: ცნობა ფორმა 100 გაცემული კარდიოქირურგიული კლინიკა „გ---ის“ მიერ; ცნობა ფორმა 100 გაცემული შპს #- კლინიკური საავადმყოფოს მიერ. წარდგენილ საქართველოს კარდიოქირურგთა ასოციაციის 2018 წლის 03 იანვრის საექსპერტო დასკვნა #1---ში განმარტებულია, რომ პაციენტს კორონალური შუნტირების ოპერაცია ჩაუტარდა გადაუდებლად, სასწრაფო სასიცოცხლო ჩვენებით.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს 2018 წლის 09 იანვრის #0----- წერილით განმარტებულია, რომ ვინაიდან სამედიცინო მომსახურეობის მიღების პერიოდში ა----- ც----- არ იყო საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის მოსარგებლე, გაწეული სამედიცინო მომსახურეობის ხარჯები სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ვერ ანაზღაურდებოდა. რაც შეეხება სადაზღვევო კომპანიის მიერ ჩატარებული კარდიოქირურგიული ოპერაციის დაფინანსების საკითხს, აღნიშნული სცილდებოდა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს კომპეტენციას და განცხადება გადაგზავნილი იყო სსიპ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურში.

2.7. საქართველოს კარდიოქირურგთა ასოციაციის 2018 წლის 03 იანვრის #1--საექსპერტო დასკვნის თანახმად, ა----- ც-----ს სამედიცინო დოკუმენტაციის დეტალური შესწავლის შემდგომ გამგეობამ დაადგინა, რომ 2017 წლის 15 ოქტომბერს პაციენტი არასტაბილური სტენოკარდიის დიაგნოზით მოთავსდა შპს „ი-ანე ბ-----ს ს----- თ----- რეფერარულ ჰ-----ში“, სადაც ჩატარებული კორონაროგრაფიული კვლევით აღინიშნა გ---ის მკვებავი სისხლძარღვების მრავლობითი დაზიანება, მოხდა პაციენტის „სტაბილიზაცია მედიკამენტური თერაპიით“ და რადგანაც აღნიშნულ ჰ-----ს არ აქვს კარდიოქირურგიული სამსახური, მიეცა რეკომენდაცია, რომ კარდიოქირურგის კონსულტაცია ჩატარებოდა ამბულატორიულად.

2017 წლის 18 ოქტომბერს პაციენტს კვლავ აღენიშნა სტენოკარდიული ტკი-ილები და არასტაბილური სტენოკარდიის დიაგნოზით მოთავსდა #- კლინიკური საავადმყოფო- ში, სადაც კვლავ იყო წარუმატებელი მცდელობა პაციენტის სტაბილიზაციის მედიკამენტური თერაპიით. 2017 წლის 19 ოქტომბერს ჩაუტარდა კარდიოქირურგის კონსულტაცია, სადაც აღწერილობით იყო წინა დასწვრი-ი არტერიის პროქსიმალური და მედიალური სტენოზი-75-90%.; დიაგნოზური არტერიის ოსტიალური სტენოზი-90%; შემომხვევი არტერიის ოსტიალური ოკლუზია-100%.; მარჯვენა კორონალური არტერია დიფუზურად

დაზიანება-90-99% და დისტალურად ოკლუზია და რადგან პაციენტის მდგომარეობის „სტაბილიზაცია მედიკამენტური ანტიიშემიური თერაპიით“ კერ ხერხდებოდა, მიეცა რეკომენდაცია, რომ ოპერაცია -კორონალური შუნტირება ჩატარებულიყო გადაუდებლად, სასწრაფო სასიცოცხლო ჩვენებით.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ არასტაბილური სტენოკარდიისას, როდესაც დიაგნოსტირებულია გ---ის მკვებავი 3 სისხლძარღვის მნიშვნელოვანი დაზიანება, პაციენტის მედიკამენტური თერაპიის არსს წარმოადგენს „მდგომარეობის სტაბილიზაცია“ (კარდიალური ტკი-ილის დროებითი კუპირება), რაც გარკვეული პერიოდი წარმატებით ხორციელდებოდა მედიკამენტების საშუალებით და აბსოლუტურად შეესაბამება ევროპაში და საქართველოში მოქმედ შესაბამის პროტოკოლებს და გაიდლაინებში არსებულ მითითებებს. აქვე კორონალური შუნტირების ვადების განსაზღვრისას უპირველესია გ---ის მკვებავი სისხლძარღვების ანატომია და მათი დაზიანების ხარისხი და როდესაც პაციენტი რეკ---იზირებულია არასტაბილური სტენოკარდიის დიაგნოზით, არის გარდამავალი სტენოკარდიალური ტკი-ილი და გ---ის მკვებავი 3 სისხლძარღვის მნიშვნელოვანი დაზიანება კორონალური შუნტირების ჩვენება არის სასწრაფო გადაუდებელი სასიცოცხლო ჩვენებით, რადგანაც არ ჩარევის შეთხვევაში შესაძლოა დადგეს ცუდი შედეგი.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით პაციენტი ა----- ც-----ს კორონალური შუნტირების ოპერაცია ჩაუტარდა გადაუდებლად, სასწრაფო სასიცოცხლო ჩვენებით და კერძო სადაზღვევო კომპანიების აპელირება იმაზე, რომ “აღნიშნული სამედიცინო შემთხვევა არის გაურგენტებული” არასწორია და სადაზღვევო კომპანიის მიერ მსგავსი ქმედებები მიმართულია ნაკისრი ვალდებულებების განხრახ და უსაფუძვლო თავის არიდებისკენ.

2.8. ქ. თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინებით დამტკიცდა ა----- ც-----ს და სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ შორის მორიგება, რომლის თანახმად მორიგების აქტის გაფორმებიდან 10 დღის ვადაში სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----“ ა----- ც-----ს გადაურიცხავდა 8000 ლარს. ა----- ც-----ს სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ მიმართ თანხის დაკისრების თაობაზე არ განაცხადებდა პრეტენზიას. აღნიშნული განჩინება ამჟამად კანონიერ ძალაშია.

2.9. ა----- ც-----მ 2017 წლის 30 აპრილს გეგმიური გამოკვლების ჩატარების მიზნით მიმართა სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ პროვაიდერ კლინიკას „ა-----ს“, სადაც ელექტრო გრაფიამ უჩვენა განდევნის ფრაქცია დაბალი. ვლინდება უკმარისობა იოლად გამოხატული, აორტის სარქველი ათესკლეროზული (დეგენერაციული) ცვლილებები, უკმარისობა ზომიერად გამოხატული, ტრიკუსპიდალური სარქველი იოლად გამოხატული უკმარისობა. მიოკარდიუმის კუმშვადობა დიფუზურად დაქვეითებულია, გაუარესებული

დიასტოლარული დისფუნქცია.

პაციენტს დაენიშნა სახლში მედიკამენტოზური მკურნალობა.

საქალაქო სასამართლოს დასკვნები სამართლებრი- გარემოებებთან დაკავშირებით:

2.10. სასამართლომ მიუთითა, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 272-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნტზე რომლის თანახმად, სასამართლო, მხარეთა განცხადებით ან თავისი ინიციატი-ით, შეწყვეტს საქმის წარმოებას, თუ მხარეები მორიგდნენ.

ამავე კოდექსის 273-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლოსათვის ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით არ შეიძლება.

საქმეზე წარმოდგენილი თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინებით (საქმე N2/35241-17) დასტურდება, რომ მოსარჩელე ა----- ც----- და მოპასუხე სს „სადაზღვევო კომპანია უ-----“ მორიგდნენ და სასამართლომ დაამტკიცა მორიგების აქტი, რომლის საფუძველზეც მოპასუხე მოსარჩელეს აქტის გაფორმებიდან 10 დღის ვადაში გადაურიცხავდა 8000 ლარს. აღნიშნული ვალდებულება სს „სადაზღვევო კომპანიის უ-----ს“ მიერ დათქმულ ვადაში ჯეროვნად იქნა შესრულებული, რაც სადავო გარემოება არ არის. მართალია სამოქალაქო საქმეზე N2/35241-17 მოსარჩელე ა----- ც-----ს მიერ სასარჩელო მოთხოვნაში დაფიქსირებული თანხა იყო 13705 ლარი, რომლის დაკისრებასაც ითხოვდა სს „სადაზღვევო კომპანია უ-----ზე“, თუმცა მოგვიანებით მხარეები მორიგდნენ და სწორედ თავად მხარეთა მიერ შეთანხმებულ თანხაზე მოხდა მოპასუხის მიერ ვალდებულების შესრულება. აღნიშნული კი ნიშნავს, რომ თავდაპირველად მოთხოვნილ 13705 ლართან მიმართებაში მოსარჩელეს მომავალში ვერ ექნებოდა და ვერ ექნება რაიმე სახის პრეტენზია მოპასუხესთან, ვინაიდან დავის მორიგებით დასრულება მათი ნების შესაბამისი იყო, მიუხედავად იმ ფაქტორების თუ რამ უბიძგა მხარეებს აღნიშნულ თანხაზე და აღნიშნული პირობებით მოსარიგებლად.

ამდენად, სასამართლომ მოცემულ შემთხვევაში ვერ განიხილა აღნიშნული, რადგან იმავე თანხის ნაწილში უკვე ნამსჯელი ჰქონდა სასამართლოს სწორედ მორიგების აქტის დამტკიცების გზით. იმის გათვალისწინებით, რომ ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით არ შეიძლება, კანონმდებლის მიზანი სწორედ მორიგებით დავის ამოწურვა იყო და არა მომავალში მისი შესაძლო განვითარებები. შესაბამისად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნა მოპასუხე სს

„სადაზღვევო კომპანია უ-----ს“ მიმართ N2/35241-17 სამოქალაქო საქმეზე სასარჩელო მოთხოვნით თავდაპირველად მოთხოვნილი თანხისა და მოგვიანებით მხარესთან მორიგებული თანხის სხვაობის მოპასუხეზე დაკისრების თაობაზე სრულიად უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

2.11. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის შესაბამისად, 1. არაქონებრი-ი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონი-რული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით. 2. სხეულის დაზიანების ან ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შემთხვევებში დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრი-ი ზიანისთვისაც.

მოცემულ კონკრეტულ სამოქალაქო საქმეზე მოსარჩელე ა----- ც-----ს მოპასუხე სს „სადაზღვევო კომპანია უ-----ს“ მიმართ ასევე წარმოდგენილი ჰქონდა სასარჩელო მოთხოვნა მორალური ზიანის სახით 5000 ლარის დაკისრების თაობაზე.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება სადაზღვევო კომპანიის მიერ მოსარჩელეზე მორალური ზიანის მიყენების ფაქტი. სასამართლო მორალურ ზიანად ვერ ჩათვლის, სადაზღვევო კომპანიის მიერ მოსარჩელისთვის მკურნალობის თანხების ანაზღაურებაზე უარის თქმისას მოსარჩელის განცდებს, ასევე სადაზღვევო კომპანიას არ უნდა დაეკისროს საავადმყოფოს მიერ არაჯეროვნად შესრულებული სამედიცინო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება. წარმოდგენილი მტკიცებულებების თანახმად, სადაზღვევო კომპანიას არ განუხორციელებია რაიმე ისეთი ქმედება, რაც მოსარჩელეს მიაყენებდა მორალურ ზიანს, შესაბამისად, აღნიშნულ ნაწილში მოსარჩელის მოთხოვნა უსაფუძვლოდ მიიჩნია სასამართლომ და არ დააკმაყოფილა.

2.12. სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის შესაბამისად, პირს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით.

ასეთი სახის ვალდებულება წარმოიშობა დაზარალებულის სამოქალაქო უფლებების დარღვევის შედეგად, იგი ატარებს არასახელშეკრულებო ხასიათს და მიმართულია მიყენებული ქონებრი-ი ან მორალური ზიანის ანაზღაურებისაკენ. დარღვეული უფლებები შეიძლება იყოს როგორც ქონებრი-ი, ისე - პირადი ხასიათის. ზიანი შეიძლება გამოიხატოს დაზარალებულის ქონების განადგურებით ან დაზიანებით, დაზარალებულის მიერ გამომუშავების დაკარგვის ან შემცირებით და ა.შ. ზიანის ერთერთი სახეა ე.წ. მორალური ზიანი, გამოხატული დაზარალებულის ფიზიკურ ან სულიერ ტანჯვაში მისი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დარღვევის გამო.

პასუხისმგებლობის აუცილებელი პირობაა ზიანის მიმყენებლის ბრალის

არსებობა. ბრალი გამოიხატება განზრახვის ან გაუფრთხილებლობის ფორმით. ზიანის მიმყენებელმა პასუხი უნდა აგოს მხოლოდ საკუთარი ბრალეული მოქმედებისათვის, ანუ მისი პასუხისმგებლობა უნდა შემოიფარგლოს მის მიერ განხორციელებული მართლსაწინააღმდეგო ქმედებით.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ ჯანმრთელობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობა პაციენტს უფლებას აძლევს აღძრას სარჩელი დელიქტისა და სახელშეკრულებო ურთიერთობების დროს ზიანის მიმყენებლის მიმართ.

„ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონით, სამედიცინო პერსონალის ქმედებით ან უმოქმედობით გამოწვეული პაციენტის ფიზიკური მდგომარეობის გაუარესების ან სიკვდილის, ან პაციენტისთვის მიყენებული მორალური ან მატერიალური ზიანისათვის პასუხისმგებლობა განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

პაციენტთა დარღვეული უფლებების დაცვის სამართლებრივი საფუძვლები ასევე მოწესრიგებულია „პაციენტთა უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონით. ხსენებული კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, პაციენტს ან მის კანონიერ წარმომადგენელს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს კომპენსაცია ქონებრივი და არაქონებრივი ზიანისა, რომელიც გამოწვეულია ა.ა) პაციენტის უფლებების დარღვევით, ა.ბ) მცდარი სამედიცინო ქმედებით; ამასთან, პაციენტს უფლება აქვს მოითხოვოს ბ) სამედიცინო პერსონალის საქმიანობის ლიცენზიის შეჩერება ან გაუქმება.

პაციენტის ჯანმრთელობისათვის მიყენებული ზიანი ანაზღაურებას ექვემდებარება, თუ იგი გამოწვეულია არასათანადო სამედიცინო მომსახურების გამო და დადგენილია პაციენტის ჯანმრთელობის დაზიანებით წარმოშობილი უარყოფითი ქონებრივი ან/და არაქონებრივი შედეგი.

პაციენტს ზიანის ანაზღაურების უფლება აქვს თუ სამედიცინო მომსახურების პაციენტისთვის არასწორად არის სამედიცინო მომსახურება გაწეული და მას მოჰყვა ზიანი, კერძოდ, სამედიცინო მომსახურების გამწვევის ქმედება არ შეესაბამება მკურნალობის დადგენილ სტანდარტებს.

„პაციენტის უფლებათა ევროპული ქარტიის“ შესაბამისად, ყველას აქვს უფლება გათავისუფლდეს იმ საფრთხისაგან, რომელიც განპირობებულია ჯანდაცვის სამსახურების ცუდი ფუნქციონირებით, საექიმო გ----გრილობით, სამედიცინო შეცდომებით და ხელი მიუწვდებოდეს სამედიცინო მომსახურებასა და მკურნალობაზე, რომელიც აკმაყოფილებს უსაფრთხოების მაღალ სტანდარტებს.

სასამართლომ განმარტა, რომ ზიანი სამედიცინო მომსახურების განხორციელებისას მოქალაქის სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისათვის ზიანის

მიყენების გამო ვალდებულების წარმოშობის აუცილებელი პირობაა. როგორც ზიანის ასევე არასათანადო სამედიცინო მომსახურების გამო მოქალაქის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის მიყენებული ზიანის შედეგად ვალდებულების წარმოშობის სავალდებულო პირობაა - სამედიცინო მომსახურების გამწვევის ქმედებასა (მოქმედებსა თუ უმოქმედობას) და დამდგარ ზიანს შორის მიზეზობრი-ი კავშირის არსებობა.

მორალური ზიანის შეფასებისას სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიიღოს დაზარალებულების სუბიექტური დამოკიდებულება ასეთი ზიანის სიმძიმის მიმართ, ასევე, ობიექტური გარემოებები, რითაც შეიძლება, მისი ამ კუთხით შეფასება. კანონი არ ადგენს მორალური ზიანის ოდენობას, ვინაიდან მორალური ზიანის ანაზღაურების კონკრეტული შემთხვევა ინდი-იდუალურია, განპიროვნებულია მრავალი სხვადასხვა ფაქტორით. მორალური ზიანი განსაზღვრულია როგორც ფიზიკური ან სულიერი ტკი-ილი. მაცალკეებელი კავშირი „ან“ უშვებს მორალური ზიანის არსებობას როგორც ფიზიკური ან სულიერი ტკი-ილისას, ისე ორი-ესას ერთდროულად. სამართლის მიერ დაცული ერთ-ერთი სიკეთე, რომლის ხელყოფის შედეგად დაზარალებულმა შეიძლება მოითხოვოს არაქონებრი-ი (მორალური) ზიანისათვის ანაზღაურება წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობა.

ამასთან, მორალური ზიანის ოდენობის განსაზღვრისას სასამართლო მხედველობაში იღებს, მოპასუხის მიერ მატერიალური ზიანის ანაზღაურების ფაქტს, ასევე დაზარალებულის სუბიექტურ დამოკიდებულებას მორალური ზიანის მიმართ და ობიექტურ გარემოებებს. ამ გარემოებათა შორისაა ბრალის ხარისხი, მიყენებული ზიანის თვისობრი-ი ხასიათი, ზიანის მიმყენებლის შემდგომი დამოკიდებულება გასაკიცხი ფაქტის მიმართ, მისი მზაობა აღ--როს არალეგიტიმური ქმედება და გონი-რულობის ფარგლებში ანაზღაუროს ზიანი.

კლინიკური პრაქტიკის ეროვნული რეკომენდაცია (გაიდლაინი) „გ---მკერდში ტკი-ილის მართვა“ მიღებულია კლინიკური პრაქტიკის ეროვნული რეკომენდაციების (გაიდლაინები) და დაავადებათა მართვის სახელმწიფო სტანდარტების (პროტოკოლები) შემუშავების, შეფასების და დანერგვის ეროვნული საბჭოს 2006 წლის 21 ნოემბრის N2 სხდომაზე და დამტკიცებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2007 წლის 27 აგვისტოს N2----- ბრძანებით (შემდგომში - „გაიდლაინები“). აღნიშნული ინფორმაცია საჯაროა და განათავსებულია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ვებ.გვერდზე. აღნიშნული დანაწესები სავალდებულოა საქართველოში მოქმედი ყველა სამედიცინო პერსონალისთვის.

აღნიშნული გაიდლაინების თანახმად, გ---მკერდში ინტენსიური ტკი-ილი

შესაძლოა იყოს ისეთი მოსალოდნელი გართულების წინაპირობა, როგორც არის გ---ის „არესტი“. ამიტომ არის მნიშვნელოვანი პაციენტის მიერ გ---მკერდში დისკომფორტის აღწერა, რათა მაქსიმალურად გამოირიცხოს პაციენტის ბინაზე დატოვების ალბათობა არასწორი დიაგნოზით. ასეთ მდგომარეობაში მყოფი პაციენტების დროული გამოკვლევა და მკურნალობის დაწყება არის სიცოცხლის შენარჩუნების ერთადერთი გზა. პაციენტები, რომლებიც მიმართავენ სამედიცინო სისტემას უნდა იმართონ ყველა ეტაპზე. თითოეულ ეტაპზე უნდა მოხდეს სიცოცხლისათვის პოტენციურად საშიში მდგომარეობის იდენტიფიცირება და ე.წ. „სწრაფი მოქმედების“ სისტემაში პაციენტის ჩართვა. „სწრაფი მოქმედების“ ხუთი ეტაპი შეესაბამება მოქმედების ხუთ დონეს: ყველა ეტაპზე პაციენტის მართვის განსხვავებული შესაძლებლობაა, თუმცა ყველა ეტაპზე მთავარ მიზანს წარმოადგენს მდგომარეობის ანალიზი, დაკარგ---ი დროის მაქსიმალურად შემცირება, სიცოცხლისათვის სახიფათო მდგომარეობის ამოცნობა, დიაგნოსტიკური და თერაპიული ღონისძიებების ჩატარება შესაძლებლობების ფარგლებში. პაციენტებს, რომელთაც გ---მკერდში ტკი-ილი მეტი ინტენსი-ობით აქვთ, მეტი ალბათობა აქვთ მიოკარდიუმის ინფარქტისა.

დიაგნოსტიკური ღონისძიებები პაციენტებში, გ---მკერდში მწვავე ტკი-ილით, ემსახურება ორ ძირითად მიზანს: 1 - გამოვლინდეს პაციენტები, რომლებიც განეკუთვნებიან მაღალი რისკის ჯგუფს და განხორციელდეს მათი ე.წ. „სწრაფი მოქმედება“ და 2 - გამოვლინდეს დაბალი რისკის ჯგუფის პაციენტები.

როცა ოჯახის ექიმი გამოძახებულია პაციენტის მიერ, რომელსაც აქვს გ---მკერდში მწვავე ტკი-ილი (ტკი-ილი ან სხვა დისკომფორტი გ---მკერდის არეში, რომელიც ხასიათდება უეცარი დასაწყისით, ხანმოკლე მიმდინარეობით 2-40 წთ, სწრაფი პროგრესირებით და საჭიროებს ურგენტულ ჩარევას), საუკეთესო გადაწყვეტილებაა სასწრაფო დახმარების ბრიგადის გამოძახება და 3-----იზაცია. ეს სასურველია მოხდეს ტკი-ილის დაწყებიდან 1 საათის განმავლობაში, როცა არის ყველაზე დიდი რისკი პარკუჭოვანი ტაქიკარდიის განვითარებისა.

სავალდებულოა, სასწრაფოდ შეფასდეს გადაუდებელი დახმარების განყოფილებაში გ---მკერდის არეში ტკი-ილის გამო მოყვანილი პაციენტის მდგომარეობა (კლასი I, LOE C). ეკგ გადაღებული და შეფასებული უნდა იყოს 5 წუთის განმავლობაში (კლასი I, LOE C). ურგენტულად უნდა მოხდეს ტკი-ილის კუპირება, პერმოდინამიკური მაჩვენებლების კორექცია და სტაბილიზაცია (კლასი I, LOE S). იმ შემთხვევაში თუ აღინიშნება STEMI მხედველობაში უნდა გვქონდეს რეპენფუზიული თერაპიის დაწყება, რაც შეიძლება სწრაფად. პაციენტის რისკის ჯგუფის დასადგენად უნდა გაკეთდეს სისხლის ფერმენტული მაჩვენებლების CK-MB და ტროპონინი. იმ შემთხვევაში, თუ პაციენტის სიმპტომები არ არის დაკავშირებული მიოკარდიუმის იშემიასთან,

მაშინ უნდამოხდეს მისი გამოკვლევა, რათა გამოირიცხოს სხვა კარდიოლოგიური დაავადებები, რომელთაც ახასიათებთ ტკი-ილი გ---ის არეში.

სასამართლოს აზრით, გაიდლაინების თანახმად, კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია დროული რეაგირება. დროული გამოკვლევა და დიაგნოზის შესაბამისი მკურნალობის წარმართვა, რადგან აღიშნული „სიცოცხლის შენარჩუნების ერთადერთი გზაა“. სწორედ ამიტომ მოხდა მითითება იმის თაობაზე, რომ დროულად უნდა მოხდეს ანალიზის ჩატარება, დროის აღდგენა, დაავადების ამოცნობა და მკურნალობის დაგეგმარება. ამავე დროს უნდა მოხდეს რისკ-ჯგუფების შეფასება - ასაკი, სხვა დაავადებების არსებობა, ტკი-ილის ხარისხი და ინტენსიურობა, ასევე სხვა ფაქტორები, რაც პირდაპირ გავლენას ახდენენ შედეგზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ გაიდლაინებში ცალსახად მითითებულია დრო, რა პერიოდშიც სამედიცინო პერსონალის მიერ უნდა განხორციელდეს გარკვეული სამედიცინო მომსახურების გაწევა, რათა პაციენტს დროულად დაუსვან დიაგნოზი და მოხდეს მისი სიცოცხლის შენარჩუნება.

სასამართლო უთითებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის შესაბამისად, იმ გარემოების მტკიცების ტვირთი, რომ სამედიცინო დაწესებულების მიერ სწორი მკურნალობა იქნა მოსარჩელეზე ჩატარებული, გადატანილი იყო სამედიცინო დაწესებულებაზე. მართალია მოსარჩელემ სასამართლოს წინაშე მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით წარმოადგინა სასარჩელო მოთხოვნა, თუმცა ვინაიდან ეს უკანასკნელი მის მიმართ არასათანადო სამედიცინო მომსახურებას უთითებდა, როგორც ზიანის მიყენების წინაპირობას, რამაც შექმნა საშიშროება მისი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, შესაბამისად, ჩატარებულ მკურნალობასთან მიმართებაში სწორედ სამედიცინო დაწესებულება იყო ვალდებული სასამართლოს წინაშე წარმოედინა სწორი სამედიცინო მომსახურების დამადასტურებელი მტკიცებულებები.

პირველ რიგში სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა მოსარჩელის მიერ სარჩელზე დართულ ფორმა N100-ზე (ტომი 1, ს.ფ. 19-20). მითითებული მტკიცებულებებით დასტურდება, რომ 2017 წლის 15 ოქტომბერს ღამის საათებში, 03:33 საათზე მოსარჩელე ა----- ც----- სასაწრაფო სამედიცინო დამხარების ბრიგადის მიერ მოთავსდა შპს „ი-ანე ბ-----ს ს----- თ----- რ----- ჰ-----ში“, საიდანაც გაეწერა 2017 წლის 16 ოქტომბერს 15:00 საათზე.

წარმოდგენილი ფორმა N100-ით დასტურდება, რომ 2017 წლის 15 ოქტომბერს 03:33 საათზე გ---მკერდის არეში ტკი-ილებით მოთავსებულ ა----- ც-----ს კორონაროგრაფია ჩაუტარდა 7 საათის შემდეგ 10:15 საათზე, რომელიც დასრულდა 5 წუთში - 10:20 საათზე (იხ. ფორმა N100). ამდენად, იმისთვის,

რომ პაციენტს ჩატარებოდა 5 წუთიანი გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება, აღნიშნული ჩაუტარდა 7 საათის შემდეგ, თუმცა აღნიშნულთან დაკავშირებით მხარის მიერ არანაირი განმარტება არ გაკეთებულა, ასევე არ მიუთითებია, რა გარემოებების გათვალისწინებით მოხდა 7 საათის შემდეგ კვლევა ჩატარებული. ასეთი ქმედებებით უკვე დასტურდება, რომ სამედიცინო დაწესებულებამ არ განახორციელა დროული რეაგირება პაციენტთან მიმართებაში, ასევე ვერ აკონტროლა სიტუაცია მთელი ამ ხნის მანძილზე. გაიდლაინების მოთხოვნების შესაბამისად, კი პირველი ერთი საათი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმისთვის, რომ არ განვითარდეს გ---ის დაავადებები და არ დადგეს ფატალური შედეგი.

ამდენად, ჰ-----იზაცია მნიშვნელოვანია, რომ პირმა დროულად და სრულყოფილად მიიღოს სამედიცინო მომსახურება, დროულად და კვალიფიციურად დაუსვან დიაგნოზი და მოხდეს დიაგნოზის შესაბამისი მკურნალობის დაწყება. განსახილველ შემთხვევაში მიუხედავად იმისა, რომ მოსარჩელე დროულად იქნა გადაყვანილი საავადმყოფოში, ფაქტია, რომ საავადმყოფომ, რაც არის მისი ვალდებულება, არც დროულად და არც ხარისხიანად არ შეასრულა. კერძოდ, 2017 წლის 15 ოქტომბერს 03:33 საათზე ტკი-ილებით მოთავსებულ პაციენტს, რომელსაც დაესვა დიაგნოზი არასტაბილური სტენოკარდია, მხოლოდ 7 საათის შემდეგ ანუ 10:15 საათზე გაუკეთეს კორონოგრაფია. ამასთან სამედიცინო პერსონალისთვის ცნობილი იყო, რომ პაციენტი იყო იმ დროს 64 წლის და ჰქონდა შაქრიანი დიაბეტი, თირკმელების ქრონიკული დაავადება, მიუკარდიუმის გადატანილი ინფარქტი და ჰიპერტენზია.

მხოლოდ ეს ერთი გარემოებაც კი საკმარისია იმისთვის, რათა დადგინდეს სამედიცინო კლინიკის მიერ თავისი ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულება, რამაც საფრთხე შეუქმნა პაციენტის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას. ამდენად, თავად საავადმყოფოს სამედიცინო პერსონალის მიერ შეფასდა რა პაციენტის მდგომარეობა, სწორედ ამიტომ მიუთითეს, რომ საჭიროებდა დინამიკაში კონტროლს.

კლინიკა „ღ-- გ---ის“ მიერ 2017 წლის 27 ოქტომბერს გაცემული ფორმა N100-ის თანახმად, ჩატარებულ დიაგნოსტიკურ კვლევებსა და კონსულტაციებში, მათ შორის, მითითებულია შემდეგი, ჩატარებული კორონოგრაფიის თანახმად, მარცხენა კორონარული არტერიის წინა დასწვრი-ი ტოტი პროქსიმალურად და მედიალურად სტენოზირებულია 75-90%-ით. მისი დიაგნოზალური ტოტი ოსტიალურად სტენოზირებულია 90%-ით. შემომხვევი არტერია პროქსიმალურად ოკლუზირებულია. მარჯვენა კორონალური არტერია დიფუზურად დაზიანებულია 90-99%-ით. დისტალურად ოკლუზირებულია.

ა----- ც-----ს ჯანმრთელობის მდგომარეობა 2017 წლის 15 ოქტომბრიდან

2017 წლის 19 ოქტომბრამდე ანუ ოპერაციის ჩატარებამდე არ არის შეცვლილი. ამასთან, თუკი გავითვალისწინებთ, რომ მოსარჩელეს სასიცოცხლო ჩვენებით ჩაუტარდა ოპერაცია, რაც მოგვიანებით 2018 წლის 03 იანვრის საექსპერტო დასკვნითაც დადასტურდა, შესაბამისად, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ჯერ კიდევ 2017 წლის 15 ოქტომბერს მოსარჩელისთვის სათანადო მომსახურება უნდა გაეწიათ და მისი მდგომარეობიდან გამომდინარე მოეხდინათ რეაგირება. გაიდლაინებში სწორედ იმაზეა საუბარი, რომ ტკი-ილის კუპირების შემდეგ უნდა დაიგეგმოს პაციენტის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გათვალისწინებით არსებული გადაუდებელი აუცილებლობის საფრთხე. თუკი მოსარჩელის მდგომარეობა არ იყო შეცვლილი, შესაბამისად, საფრთხე 2017 წლის 15 ოქტომბერსაც არსებობდა, როდესაც მოსარჩელე გ----მკერდის არეში არსებული ტკი-ილებით გადაყვანილი იქნა ჰ-----ში.

დადასტურებულად უნდა ჩავთვალოთ, რომ ა----- ც----- სამკურნალოდ იქნა შეყვანილი კლინიკაში, თუმცა მოგვიანებით აღმოჩნდა, რომ სამედიცინო დაწესებულებას არ შეეძლო ისეთი სამედიცინო მომსახურების გაწევა როგორცაა კარდიოქირურგის კონსულტაცია, ნეფროლოგისა და ენდოკრინოლოგის კონსულტაცია. აღნიშნული კი ადასტურებს, რომ გ---- მკერდის არეში ტკი-ილებით გადასული პაციენტის მომსახურება რეალურად ჰ-----ს არ შეეძლო, შესაბამისად, სასამართლოსთვის უცნობია, თუ რატომ მიიღო და გაეწია რეალურად არასრულყოფილი სამედიცინო მომსახურება მოსარჩელეს. ზემოაღნიშნული გაიდლაინების თანახმად, სამედიცინო დაწესებულება ყველა შესაძლო შემთხვევაზე უნდა იყოს მზად, მათ შორის მწვავე დაავადებების მქონე პაციენტის მომსახურებისთვისაც. თუკი ასეთი მომსახურება არ შეეძლო გაეწია ჰ-----ს, რეალურად მის მიერ ჩატარებულ კვლევებზე, მიუხედავად მიღებული შედეგისა, აზრს მოკლებულია, ვინაიდან ის სამედიცინო პერსონალი, რომელიც მსგავსი დაავადების დროს არის საჭირო დიაგნოზის დასასმელად, თუნდაც არა უტყუარი, არამედ სავარაუდო დიაგნოზისა, სამედიცინო დაწესებულებას რეალურად არ ჰყავდა. სწორედ ამიტომ მოხდა ტკი-ილის კუპირება და დანიშნულებით გაიწერა ა----- ც----- - ჰ-----იდან. ერთი შეხედვით აღნიშნული ქმედება ჯდება კიდევ გაიდლაინების მოთხოვნებში, თუმცა ერთი გარემოებაა, რომ სამედიცინო დაწესებულებას არ უნდა შეექმნა რაიმე საფრთხე პაციენტის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის. ფაქტია, რომ გამოწერიდან დაახლოებით 48 საათში კვლავ იგი-ე სიმპტომებით ხვდება ამჟერად უკვე სხვა სამედიცინო დაწესებულებაში ა----- ც-----, ხოლო მომდევნო 24 საათში კი უტარდება გადაუდებელი ქირურგიული ოპერაცია. აღნიშნული ადასტურებს, რომ 2017 წლის 15-16 ოქტომბერს ჩატარებული სამედიცინო მომსახურება და კვლევები რეალურად არაეფექტური აღმოჩნდა მოსარჩელისთვის, რადგან მხოლოდ ტკი-ილის კუპირება არ არის კორონოგრაფიის შედეგით არსებული მდგომარეობის მკურნალობის დაგეგმილი კურსი. სასამართლო კიდევ ერთხელ განმეორდება, რომ გაიდლაინების თანახმად, ჰ-----იზაცია სწორედ იმიტომ ხდება, რომ

პაციენტს შეუნარჩუნდეს სიცოცხლე და ჯანმრთელობა და თავად ექიმის მიერ მოხდეს დიაგნოზის დასმა და მკურნალობის დაგეგმვა, რაც მოცემულ შემთხვევაში ა----- ც-----ს მიმართ რეალურად არ განხორციელებულა.

ყოველი-ე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სამედიცინო დაწესებულების მიერ ჩატარებული მომსახურება თუ კვლევები იყო დაგვიანებით განხორციელებული, ამასთან, მას არ ჰყავდა შესაბამისი კვალიფიკაციის ექიმები, რათა დროული რეაგირება მოეხდინათ შემთხვევასთან დაკავშირებით, შესაბამისად, უკვე ჩატარებულმა კვლევებმაც კი აზრი დაკარგა.

ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ჰოსპიტლის არაჯეროვანმა და არაკეთილსინდისიერმა ქმედებამ მოსარჩელეს მიაყენა მორალური ზიანი, რის გამოც მოთხოვნა ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს და მოპასუხე სს „სამედიცინო კორპორაცია ე----ს“ მოსარჩელე ა----- ც-----ს სასარგებლოდ მორალური ზიანის სახით უნდა დაეკისროს 2100 ლარის გადახდა.

3. სააპელაციო საჩი-რის ფაქტობრი-ი და სამართლებრი-ი საფუძვლები:

3.1. I აპელანტის სს „ე----- ჰ-----ის“ სააპელაციო საჩი-რის ფაქტობრი-სამართლებრი-ი საფუძვლები:

3.1.1. აპელანტი განმარტავს, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციული და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 2008 წლის 14 მაისის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ განმარტა: "მორალური (არაქონებრი-ი) ზიანის დეფინიციას სამოქალაქო კოდექსი არ იძლევა, დამკვიდრებული მოსაზრების თანახმად, მორალური ზიანი არის ის სულიერი განცდა და ფიზიკური ტკივილი, რომელსაც მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად განიცდის ფიზიკური პირი. მორალური ზიანი თავისი ხარისხით და წარმოშობის საფუძვლების მიხედვით შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს... მორალური ზიანის ანაზღაურების სი-რცე სამართალში შეზღუდულია, ზიანის სრული ანაზღაურება უპირობოდ ეხება მხოლოდ ქონებრი- ზიანს. მორალური ზიანი შეიძლება რეალურად მართლაც დადგეს, მაგრამ თუ კანონმდებლობით არ არის გათვალისწინებული მისი ანაზღაურება, იგი არ ანაზღაურდება, სრულ ანაზღაურებაში მორალური ზიანის ანაზღაურება იგ----ისხმება მხოლოდ კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში, მორალური ზიანის ანაზღაურება კანონით ზუსტად განსაზღვრულ ფარგლებშია მოქცეული, ამგვარი მოთხოვნის დაკმაყოფილებას კონკრეტული ნორმა უნდა დაედოს საფუძვლად.

სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, არაქონებრი-ი ზიანისთვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში. ადამიანის ჯანმრთელობა წარმოადგენს სსკ-ის 413-ე მუხლის მეორე ნაწილით დაცულ

ერთ-ერთ სიკეთეს, რომლის ხელყოფისთვის დაზარალებულმა შიძლება მოითხოვოს არაქონებრი-ი ზიანის ანაზღაურება.

აპელანტის განმარტებით, მითითებული ნორმით დადგენილი შედეგის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ადამიანის ჯანმრთელობის ხელყოფა, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განიცადა სულიერი ტანჯვა, ფსიქიკური სტრესი. საერთო პრაქტიკის გათვალისწინებით სასამართლო, პირველ რიგში, მხედველობაში ღებულობს ზიანის მომყენებლის ბრალის ხარისხს. ბრალი სამოქალაქო სამართალში არის პასუხისმგებლობის პირობა და არა ზომა, თუმცა მოცემულ შემთხვევაში დაშვებულია გამონაკლისი, ამიტომ კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრისას სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიიღოს ზიანის მომყენებლის დამოკიდებულება მის მიერ ჩადენილი ქმედებისადმი.

3.1.2. აპელანტი მიუთითებს, რომ ფიზიკური ტანჯვა ი-არაუდება მხოლოდ სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის ზიანის მიყენებისას, მაგრამ ამ შემთხვევაშიც მოთხოვნილი კომპენსაციის მოთხოვნის დასასაბუთებლად უნდა დამტკიცდეს ფიზიკური ტანჯვის ხარისხი. კომპენსაციის განსაზღვრისათვის, სასამართლომ უნდა დაადგინოს პირის ინდი-იდუალურ თავისებურებებთან დაკავშირებული ფიზიკური და სულიერი ტკი-ილის ხარისხი, ზიანის მომყენებლის ბრალი (იმ შემთხვევებში, როცა ეს პასუხისმგებლობის აუცილებელი პირობაა) და სხვა ყურადსაღები გარემოებები. თავისი არსით არაქონებრი-ი ანუ მორალური ზიანი არის ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ტანჯვა, რომელსაც პირი განიცდის ამა თუ იმ სიკეთის, უმეტესწილად კი არამატერიალურ ფასეულობათა ხელყოფის გამო.

მოცემულ შემთხვევაში, აპელანტის განმარტებით, ბატონი ა----- 2017 წლის 15 ოქტომბერს მოთავსდა ი- ბ-----ს ს----- თ----- რ----- ჰ-----ის კარდიოლოგიურ განყოფილებაში. მოკლე ანამნეზიდან ირკვეოდა, რომ პაციენტს ქონდა კარ. რისკ ფაქტორებით, სქესი, ასაკი, მემკვიდრული პრედისპოზიცია, არტერიული ჰიპერტონია, შაქრიანი დიაბეტი, ბოლო თვეებია ფიზიკურ დატვირთვაზე აღენიშნება დისკომფორტი გ----მკერდში. დროთა განმავლობაში დატვირთვის ზღურბლი პროგრესულად მცირდებოდა და დისკომფორტი, სიმძიმე გ----მკერდში აღენიშნებოდა მცირე ფიზიკურ დატვირთვაზე ტკი-ილის გახანგრძლი-ების დროს პერიოდულად იღებდა ნიტროგლიცერინს რის ფონზეც ტკი-ილი ეხსნებოდა. პაციენტისთვის ვერიფიცირებული იქნა არტერიული ჰიპერტენზია, უწინ დიაგნოსტირებულია შაქრიანი დიაბეტი, ტიპი 2, გლიკემიას არ აკონტროლებს რეგ----არულად. მკურნალობს აქტრაპიდინსულატარდით. მომართვამდე ერთი საათით ადრე, ფიზიკური დატვირთვისას დაეწყო რეტროსერნალური, მოჭერითი ხასიათის ტკი-ილი, რომელიც გახანგრძლი-და, არ მოიხსნა სპონტანურად მოსვენებულ მდგომარეობაში გადასვლის შემდეგ. შემოსვლისას პაციენტი ანგინური ხასიათის ჩი-ილებს არ წარმოადგენს ობ: თ/ა ჟ ლლ შაჴ2, კარდეოგრაფიულად

არასრული ლბბ კარდუო სპეციფიკური ფერმენტული ანალიზი მცირედ მომატებული, საჭიროებს დინამიკაში კონტროლს, არსებული კლინიკის, ანამნეზის, ლაბორატორიულ ინსტრუმენტულ კვლევის შედეგების გათვალისწინებით პაციენტი მოთავსდა კარდიო ინტენსიურ განყოფილებაში მწ. კორონალური სინდრომის დიაგნოზით, ადგილზე ჩაუტარდა დიაგნოსტიკური გამოკვლევები და კონსულტაციები.

აპელანტის მითითებით, პაციენტს ჩაუტარდა კორონაროგრაფია, რის შედეგადაც გამოვლინდა მრავალსისხლძარღვანი დაზიანება ჰემოდინამიკურად მნიშვნელოვანი ათეროსკლეროზული ცვლილებებით. მიეცა რეკომენდაცია კარდიოქირურგის კონსულტაციის საჭიროების შესახებ, ექოლოგიურად - მარცხენა პარკუჭის გლობალური სისტოლური ფუნქცია ზომიერად დაქვეითებული (ძფ=39%). აღენიშნება რეგიონული კომპაქტობის დარღვევა ღჩა და ღჩხ აუზებში. კარდიოსპეციფიკური ფერმენტული კვლევის დინამიკით მიოკარდიუმის მწ. იშემიური დაზიანება არ დადასტურდა პაციენტის მდგომარეობა კლინიკაში ყოფნის დრის გაუმჯობესდა, ანგინური ტკი-ილი ან მისი ექვი-ალენტი არ განმეორებულა. მსუბუქი, ზომიერ დატვირთვისას უსიმპტომო. საყურადღებოა გამოვლენილი თირკმლის ქრ. უკმარისობა. შარდის ანალიზით პროტეინულია. ეწერება კლინიკიდან შესაბამისი დანიშნულებითა და რეკომენდაციებით, საჭიროებს კარდიოქირურგის კონსულტაციას, ხოლო მდგომარეობა სტაციონარიდან გაწერისას იყო სტაბილური. გაიცა რეკომენდაციები: კარდუოქირურგის კონსულტაცია, კარდუოლოგის მეთვალყურეობა ამბულატორიულ რეჟიმში, ნეფროლოგისა და ენდოკრინოლოგის კონსულტაცია, ცხოველური ცხიმის, მარილისა და მინერალური წყლის შეზღუდვა საკვებ რაციონში.

3.1.3. ყოველი-ე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, აპელანტს მიაჩნია, რომ მათ მიერ ჩატარებული მკურნალობა შეესაბამება საქართველოსა და ევროპაში მოქმედ შესაბამის პროტოკოლებსა და გაიდლაინებში არსებულ მითითებებს, რასაც ადასტურებს სარჩელში წარმოდგენილი საქართველოს კარდუოქირურგთა ასოციაციის საექსპერტო დასკვნა, კერძოდ: მუხლი 3. აღსანიშნავია, რომ არასტაბილური სტენოკარდიისას როდესაც დიაგნოსტირებულია გ---ის მკვებავის სამი სისხლძარღვის მნიშვნელოვანი დაზიანება, პაციენტის მედიკამენტური თერაპიის არს წარმოადგენს "მდგომარეობის სტაბილიზაცია" (კარდიალური ტკი-ილის დროებითი კუპირება), რაც გარკვეული პერიოდი წარმატებით ხორციელდებოდა მედიკამენტების საშუალებით და აბსოლუტურად შეესაბამება გაიდლაინებში არსებულ მითითებებს. (წყარო: არასტაბილური სტენოკარდიის (მა) და შთ სეგმენტის ელვაციის გარეშე მიმდინარე მიუკარდიუმის ინფაქტის (ნშთქმვ) ჰ-----ური მართვის ეროვნული პროტოკოლი) რაც შეეხება განცხადებას იმის შესახებ, რომ მას აუცილებლად უნდა ჩატარებოდა ოპერაციული ჩარევა არის დაუსაბუთებელი, მითუმეტეს, რომ ი-. ბ-----ს ს----- თ----- რ----- ჰ-----ს, როგორც

უკვე აღინიშნა, არ აქვს კარდიოქირურგიული სამსახური და პაციენტის მდგომარეობის დასტაბილურება მიღწეული იქნა მედიკამენტური მკურნალობით, რაც თავის მხრივ გამორიცხავს გადაუდებელი კარდიოქირურგიული ჩარევის აუცილებლობას.

აპელანტი ასევე მიუთითებს, რომ საექიმო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის თანახმად დადგენილია, რომ „დამოუკიდებელი საექიმო საქმიანობის სუბიექტი პროფესიული გადაწყვეტილებების მიღებისას არის თავისუფალი და დამოუკიდებელი. აკრძალულია, პირმა დამოუკიდებელი საექიმო საქმიანობის სუბიექტისაგან მოითხოვოს ამ კანონში მითითებული პრინციპებისა და საექიმო საქმიანობის ეთიკური ნორმების საწინააღმდეგო მოქმედება, მიუხედავად მომთხოვნი პირის თანამდებობისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, აგრეთვე აღმსარებლობისა“ და მართალია ნებისმიერი სახის სამედიცინო მანიპულაცია დაკავშირებული არის გარკვეული სახის დისკომფორტთან, გარკვეულ შემთხვევებში შეიძლება ფიზიკურ ტკივილთან მაგრამ გამომდინარე იქიდან, რომ საქართველოს კარდიოქირურგთა ასოციაციის საექსპერტო დასკვნის თანახმად, პაციენტისთვის გაწეული სამედიცინო მომსახურება შეესაბამება საქართველოსა და ევროპაში მოქმედ შესაბამის პროტოკოლებსა და გაიდლაინებში არსებულ მითითებებს, აღნიშნულით უტყუარად არის დადასტურებული ის გარემოება, რომ სამედიცინო დაწესებულების არცერთი ქმედება არ გამხდარა და ვერც გახდებოდა პაციენტისთვის მორალური ზიანის გამომწვევი მიზეზი, ვინაიდან, შეუძლებელია სამედიცინო დაწესებულებამ პაციენტს გაუწიოს სამედიცინო მომსახურება მოქმედი გაიდლაინების და ევროპაში არსებული მოწინავე პრაქტიკის სრული გათვალისწინებით და აღნიშნულის შედეგად მიაყენოს მას სულიერი ტანჯვა რის საფუძველზეც წარმოეშვა მიყენებული მორალური ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება.

3.1.4. შესაბამისად, ყოველი-ე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, აპელანტი მოითხოვს, გაუქმდეს თ----- საქალაქო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება საქმეზე #2/11312-18 და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლის ფარგლებშიც არ დაკმაყოფილდება მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნა.

3.2. II აპელანტის ა----- ც-----ს სააპელაციო საჩი-რის ფაქტობრი-ი და სამართლებრი-ი საფუძვლები:

3.2.1. აპელანტი მოითხოვს სადაზღვეო კომპანია უ-----ს დაეკისროს არაქონებრი-ი (მორალური) ზიანის მიყენებისათვის 2100 ლარის გადახდა. ე.ი. იგი-ე ოდენობის თანხის გადახდა, რაც დაეკისრა ამავე საქმეში მონაწილე მეორე მოპასუხე ი-ანე ბ-----ს ს----- თ----- რ----- ჰ-----ს. 2. მასვე დაეკისროს ხელშეკრულებითა და სადაზღვეო პოლისით განსაზღვრული

სალიმიტო ფონდიდან გასაცემი თანხის შემცირებით მიღებული სარგებლის 5705 ლარის გადახდა, რამაც გამოიწვია მოპასუხის უსაფუძვლო გამდიდრება. სულ გადასახდელად დაეკისროს 7500 (შვიდი ათას ხუთასი) ლარის გადახდა.

აპელანტის მითითებით, სს სადაზღვეო კომპანია „უ-----ს“ მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილება არის არასაკმარისად დასაბუთებული, არაკანონიერი და არასამართლიანი.

აპელანტის განმარტებით, მოსამართლე უთითებს, რომ თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინებით (საქმე 2/35241-17) დასტურდება, რომ მოსარჩელე ა----- ც----- და მოპასუხე სს სადაზღვეო კომპანია „უ-----“ მორიგდნენ და სასამართლომ დაამტკიცა მორიგების აქტი, რომლის საფუძველზეც მოპასუხე მოსარჩელეს აქტის გაფორმებიდან 10 დღის ვადაში გადაურიცხავდა 8000 ლარს. აღნიშნული ვალდებულება სს „სადაზღვეო კომპანიის „უ-----ს“ მიერ დათქმულ ვადაში ჯეროვნად იქნა შესრულებული, რაც სადავო გარემოება არ არის. მართალია სამოქალაქო საქმეზე #2/35241-17 მოსარჩელე ალ. ც-----ს მიერ სასარჩელო მოთხოვნაში დაფიქსირებული თანხა იყო 13705 ლარი, რომლის დაკისრებასაც ითხოვდა სს „სადაზღვეო კომპანია „უ-----სათვის“, თუმცა მოგვიანებით მხარეები მორიგდნენ და სწორედ თავად მხარეთა მიერ შეთანხმებულ თანხაზე მოხდა მოპასუხის მიერ ვალდებულების შესრულება. აღნიშნული კი ნიშნავს, რომ თავდაპირველად მოთხოვნილ 13 705 ლართან მიმართებაში მოსარჩელეს მომავალში ვერ ექნებოდა და ვერ ექნება რაიმე სახის პრეტენზია მოპასუხესთან, ვინაიდან დავის მორიგებით დასრულება მათი ნების შესაბამისი იყო, მიუხედავად იმ ფაქტორების თუ რამ უბიძგა მხარეებს აღნიშნულ თანხაზე და აღნიშნული პირობებით მოსარიგებლად.

აპელანტი ასევე, მიუთითებს, რომ სასამართლომ 2018 წლის 07 მარტს ნამდვილად დაამტკიცა მორიგების აქტი მათ შორის, მაგრამ აღნიშნულ საქმეზე დავის საგანი იყო სადაზღვეო ხარჯები, ხოლო, სამართლებრი-ი საფუძველი საქ.სამოქალაქო კოდექსის 799-ე მუხლი. მოცემულ საქმეზე კი დავის საგანია არაქონებრი-ი (მორალური) ზიანის ანაზღაურება მოპასუხის უსაფუძვლო გამდიდრება, ხოლო, სამართლებრი-ი საფუძველი კი საქ.სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლი, 361-ე, 408-ე სამოქალაქო კოდექსის 385-ე, 976-ე, 990-ე მუხლები. აქედან გამომდინარე მოცემულ სასარჩელო მოთხოვნას არანაირი კავშირი არა აქვს განხორციელებულ მორიგების აქტთან. ამჟამინდელი დავა დავის იმავე საგნით და იმავე სამართლებრი-ი საფუძველით არ არის წარმოდგენილი და გადაწყვეტილების სამოტი-აციო ნაწილი ფაქტიური უსწორობებითაა სავსე და იგი უნდა დაზუსტდეს. სამოტი-აციო ნაწილის მე-4 გრაფაში საქმეში არსებული მტკიცებულებათა და ფაქტობრი-ი გარემოებათა საფუძველზე სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს სრულად და სამოტი-აციო ნაწილში მითითებული კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა სამოქალაქო კოდექსის 413-ე

მუხლის გარდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 272-ე, 273-ე მე-4, 102-ე მუხლები არასწორად არის გამოყენებული ვინაიდან იმავე დავის საგნით და იმავე სამართლის საფუძვლით მოცემული საქმე არ იხილება. მორიგების აქტით მოპასუხემ 10 დღის ვადაში ჩარიცხა გადასახდელი თანხის დიდი ნაწილი 8000 ლარი, რითაც სავსებით დაადასტურა, რომ მოპასუხეს ნამდვილად ეკისრებოდა დაზღვევის თანხის გადახდა, რასაც თვეების განმავლობაში თავს არიდებდა ბოროტად და არ ასრულებდა ნაკისრ ვალდებულებას. მან ამ მორიგების აქტით ისარგებლა და მიითვისა აპელანტის სალიმიტო ფონდიდან 5705 ლარი, რითაც ალ.ც-----ს მიადგა მნიშვნელოვანი დელექტური ზიანი, მაგრამ მიუხედავად ამისა ასანაზღაურებელი თანხის 10 დღის განმავლობაში ჩარიცხვა იყო აპელანტისათვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის და იგი წარმოადგენდა უკიდურესად აუცილებელს, ვინაიდან, იყიდა საჭირო მედიკამენტები, ჩაიტარა სამედიცინო კვლევები, დაფარა პრობლემური ვალების დიდი ნაწილი. ალ. ც-----ს განცხადებით, მას პრეტენზია მორიგების აქტის გარშემო არა აქვს. იგი ეწიმააღმდეგება ხელშეკრულების მე-3 მუხლის მე-7 პუნქტს, რომ სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ არა აქვს უფლება შეამციროს პაციენტზე გაწეული მკურნალობის ხარჯები და კანონი მორიგების შესახებ გამოიყენა იქ სადაც არ უნდა გამოეყენებინა, მან ფაქტიურად ვალდებულების გარეშე დატოვა პაციენტზე გადასახდელი 5705 ლარი, რითიც გამდიდრდა უსაფუძვლოდ ამ ოდენობის სარგებლის მიღებით. აქედან გამომდინარე, აპელანტის მტკიცებით ამ მორიგების აქტს მიმდინარე დავასთან საერთო არაფერი არა აქვს, ვინაიდან აღნიშნული თანხა უსაფუძვლო გამდიდრების შესახებ წესების მიხედვით ისედაც ექვემდებარება დაბრუნებას.

აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ მის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება სადაზღვევო კომპანიის მიერ სარჩელზე მორალური ზიანის მიყენების ფაქტი. სასამართლო მორალურ ზიანად კერ ჩათვლის სადაზღვევო კომპანიის მიერ მოსარჩელესათვის მკურნალობის თანხების ანაზღაურებაზე უარის თქმისას მოსარჩელის განცდებს, ასევე სადაზღვევო კომპანიას არ უნდა დაეკისროს საავადმყოფოს მიერ არაჯეროვნად შესრულებული სამედიცინო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება, წარმოდგენილი მტკიცებულების თანახმად სადაზღვევო კომპანიას არ განუხორციელებია, რაიმე ისეთი ქმედება, რაც მოსარჩელეს მიაყენებდა მორალურ ზიანს, შესაბამისად აღნიშნულ ნაწილში მოსარჩელის მოთხოვნა უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

აპელანტის განმარტებით, პაციენტის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის საფრთხეში ჩაგდება, მისი სოცოცხლისა და ჯანმრთელობის ხელყოფა, რამაც გამოიწვია სულიერი ტანჯვა, ფსიქიკური სტრესი, შეურაცხყოფა და ა.შ. რაც ჩაიდინა სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ სამედიცინო დეპარტამენტმა თავის პროვაიდერ კ-----თან ერთად, მდგომარეობს შემდეგში:

1.2017 წლის 16 ოქტომბერს სადაზღვეო კომპანია უ-----ს სამედიცინო დეპარტამენტმა, რომელმაც დაიყოლია თავისი პროვაიდერი ჰ-----ი მოსალოდნელი სადაზღვევო ხარჯების ანაზღაურებისათვის თავის არიდებაში და თანხის დაზოგვაში, არ ამოქმედა ჯანმრთელობის დაზღვევა და სასიცოცხლო ჩვენებით სასწრაფო გადაუდებელი ოპერაციის საჭიროების მქონე პაციენტის მოთავსებიდან მეორე დღეს დაატოვებინა ჰ-----ი, რითაც საფრთხეში ჩააგდეს მისი სიცოცხლე, მიაყენეს ფსიქოლოგიური ტანჯვა და მოახდინეს მისი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის ხელყოფა, რაც გამოიხატა მასში, რომ: 1. „უ-----ს“ სამედიცინო დეპარტამენტმა პროვაიდერი ჰ-----თან ერთად შეგნებულად ფულის დაზოგვის მიზნით არ განახორციელა აპელანტის ჯანმრთელობის მდგომარეობის უწყვეტი სამედიცინო მონიტორინგი. პირადი ექიმის გამოყოფითა და მისი მეშვეობით ჰ-----ში და სახლში პატრონაჟის ფუნქციის შესრულება და სხვა.

2. სამედიცინო დეპარტამენტმა, რომელიც ხელმძღვანელობს, კოორდინირებას უწევს და სამედიცინო სერვისს აწვდის ქვეყნის მთელი მასშტაბით 65 კლინიკას, სადაც მოღვაწეობენ ასზე მეტი კარდიოქირურგი არ წარედგინა არცერთ მათგანს კორონალური კვლევის დისკი, არ იქნა მოწვეული და არც მიეცა რეკომენდაცია ქირურგის მიერ სასწრაფო ქირურგიული ჩარევის შესახებ და ფაქტიურად თავისი უმოქმედობით სამედიცინო დეპარტამენტმა არამარტო დამალა სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის ფაქტი, არამედ რომ დაეზოგა ფული გამიმეტა სასიკვდილოდ.

კერძო კომპანიების მიერ დაზღვეულ პაციენტს უარი ეთქვა საყოველთაო დაზღვევის დაფინანსებაზე, რის გამოც მზღვეველ კომპანიის უ-----ს სამედიცინო დეპარტამენტის მიერ უპატრონოდ მიტოვებული სახლის პირობებში ებრძოდა მძიმედ დაზიანებული კორონალური არტერიის მიერ გამოწვეულ ტკივილებს გ-----ის მიმართულებით. არტერიების მიერ სისხლის არ გატარების გამო მიმდინარეობდა გ-----ის ქსოვილთა უჯრედების კვდომის პროცესი, გ-----ის თითქმის 2/3 არ ღებულობდა საკმარის სისხლს. არა დღე, არა საათი და წუთი, არამედ თითოეული წამი მუშაობდა აპელანტის ჯანმრთელობის საზიანოდ და იდგა სრულიად მაღალი რისკი სიკვდილიანობის, რომ არა მისი ოჯახის წევრები ვერ გადაურჩებოდა სიკვდილს. მათ მოახერხეს მევახშისაგან ყოველთვიური 5%-იანი სესხის აღება და წინასწარი ანგარიშსწორება ლიცენზირებულ კლინიკებთან. ამის შემდეგ 2017 წლის 19 ოქტომბერს ოპერაცია დამთავრდა (ღ-- გ-----ის კლინიკაში) წარმატებით.

აპელანტის განმარტებით, სადაზღვევო კომპანია უ-----მა მისი სალიმიტო ფონდიდან თანხის მისაკუთრებისა და უსაფუძვლოდ გამდიდრების მიზნით არ შეასრულა ვალდებულება და შეგნებულად წაართვა სადაზღვეო შემთხვევის დადგომის დროს დაზღვევის ხელმისაწვდომობა, ანუ არ ასარგებლა საქართველოს კონსტიტუციის 37-ე მუხლით დაცული დაზრვევის სიკეთით და

ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამედიცინო სერვისის პროვაიდერ 3-----
---ზე დროულად მიუწოდებლობით საფრთხეში ჩააგდო აპელანტის
ჯანმრთელობა, რასაც თან ახლდა სულიერი ტანჯვა, ფსიქიკური სტრესი.

3.2.2. აპელანტის შეფასებით, სასამართლომ არასათანადოდ შეისწავლა
კომპანია „უ-----ს“ მიმართ საქმეში არსებული მასალები და მიიღო სრულიად
შეუსაბამო მტკიცებულებათა და ფაქტიურ გარემოებათა საწინაღმდეგო
გადაწყვეტილება, რაც გამოიხატა მასში, რომ პაციენტის მოყვანისთანავე არ
გამოყო პირადი ექიმი რომელიც დაზღვეულისათვის 3-----იზაციის
შემთხვევაში ასრულებს პატრონაჟის ფუნქციას, დაზღვეულის ბინაზე
მკურნალობის უზრუნველყოფას კონტროლს, რთული დიაგნოზის შემთხვევაში
კონსილიუმის მოწვევას მოცემულ შემთხვევაში კარდიოქირურგის,
ნევროლოგის, უროლოგის, ენდოკრინოლოგისაგან კონსულტაციას და
რეკომენდაციის გაცემის უზრუნველყოფას, შეუზღუდავად უნდა ესარგებლა
პირადი ექიმის მომსახურებით. პირადი ექიმის მეშვეობით სამედიცინო
დეპარტამენტს პროვაიდერი კლინიკისათვის სამედიცინო სერვისის მიწოდებით
საავადმყოფოში მოყვანისთანავე გადაეყვანათ სპეციალიზირებულ კლინიკაში,
სადაც შესაძლებელი იყო ჩატარებინათ ქირურგიული ჩარევა. მაგრამ
სამედიცინო დეპარტამენტმა თავის პროვაიდერ 3-----თან შეთანხმებით
მოსალოდნელი ხარჯებისაგან თავის არიდების მიზნით აპელანტი მიაბრუნეს
სახლში, რითაც საფრთხეში ჩააგდეს მისი სიცოცხლე, გაიმეტეს
სიკვდილისათვის სადაც სამი დღე და ღამე ებრძოდა სახლის პირობებში
სტენოკარდიულ შეტევით გამოწვეულ ტკივილებს.

3.2.3. აპელანტის შეფასებით, საქმეში არსებობს ზღვა მტკიცებულებათა
ერთობლიობა უ-----ს მიმართ - მათ შორის 1. პროვაიდერი 3-----ის მიერ
გაყალბებული ფორმა 100, რის შექმნაში სამედიცინო დეპარტამენტმა
დაიყოლია რ-----ლი 3-----ი თუ არა და სხვა ინტერესი ამ 3-----ს არ
გააჩნდა იმისა, რომ ეხმარებოდა ფულის დაზოგვაში მოპასუხეს. უ-----
ეყრდნობა გაყალბებულ ფორმა 100-ს და სრულად უსაფუძვლოდ თავის
წერილში ბრალს დებს კლინიკებს, რომლებმაც გასცეს რეკომენდაცია
სასწრაფოდ გადაუდებელი ოპერაციის ჩატარების შესახებ. საექსპერტო
დასკვნის, სადაც საქართველოსა და მსოფლიოში ცნობილი ექსპერტები
ადგენენ, რომ ოპერაცია არის ჩატარებული სასწრაფო, გადაუდებლად
სასიცოცხლო ჩვენებით, არ აღ--რება მოპასუხის მიერ არის ნაკისრი
ვალდებულებისათვის თავის არიდებისაკენ მიმართული. თუნდაც საქმეში
არსებული ღ-- წერილი საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო
ზედამხედველობის სამსახურისათვის, სადაც არწმუნებს ამ სამსახურს, რომ იგი
სასამართლოში წარადგენდა მტკიცებულებებს, მაგრამ მან სასამართლოში,
ვინაიდან მას არ გააჩნია არანაირი მტკიცებულება, შესთავაზა აპელანტს, რომ
გაფორმებული ყოფილიყო მორიგება. რაც იმას ნიშნავს, რომ მოპასუხე
მიზანმიმართულად ცდილობდა ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაზე

თავის არიდებას და სხვა.

3.2.4. აპელანტის მითითებით, სამედიცინო დეპარტამენტს რომელსაც მოსამართლე საერთოდ არ იხსენიებს გასაჩი-რებულ გადაწყვეტილებაში, ხელშეკრულებაში ჩანაწერის მიხედვით იმავე დღეს 2017 წლის 15 ოქტომბერს დილის 11:00 საათზე პროვაიდერ ჰ-----ისათვის უნდა მიეწოდებინა კარდიოქირურგიის, ნეფროლოგიის, ენდოკრინოლოგიის კონსულტაცია და გადაეყვანა პაციენტი სპეციალიზირებულ კლინიკაში, რაც არ გააკეთა და ამავე კლინიკის დაყოლიებით ფაქტიურად გააპარეს ჰ-----იდან უკანონო გამოწერით. რითაც საფრთხეში ჩააგდო მისი სიცოცხლე და ჯანმრთელობა. ყოველი-ე ამის გამო სოლიდარულად უნდა აგოს მოპასუხემ პასუხი და სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს სრულად.

3.2.5. აპელანტს მიაჩნია, რომ სადაზღვეო კომპანია უ-----მა უნდა აგოს პასუხი: 1.სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის მე-2 ნაწილი - მისი სიცოცხლის ხელყოფის, მისი საფრთხეში ჩაგდების, ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების გამო დამდგარი არაქონებრი-ი, მორალური ზიანისათვის.

2. სამოქალაქო კოდექსის 998-ე მუხლის მე-2 ნაწილი - ზიანისათვის პასუხს აგებს არა მარტო ის ვინც იგი უშუალოდ მიაყენა, არამედ ისიც, ვინც ის დაიყოლია, მისი ხელშემწყობი იყო, ისიც ვინც შეგნებულად ისარგებლა სხვისთვის მიყენებული ზიანით.

3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილი - ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, კეთილსინდისიერად დათქმულ დროს.

4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 408-ე მუხლი - მოპასუხემ უნდა აანაზღაუროს სალიმიტო ფონდიდან მითვისებული 5705 ლარი.

5. ხელშეკრულების მე-3 მუხლის მე-2 ნაწილი - მოპასუხემ დროულად და სრულად არ გასცა სადაზღვევო ანაზღაურება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

6. ხელშეკრულების მე-3 მუხლის 1-ლი ნაწილის მე-4 პუნქტი - უზრუნველყოს დაზღვეულის სამედიცინო მომსახურება, თავისუფალი არჩევანის პრინციპისათვის საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ ნებისმიერ ლიცენზირებულ სამედიცინო დაწესებულებაში (არ უზრუნველყო).

7. ხელშეკრულების მე-3 მუხლის მე-5 პუნქტი - არ უზრუნველყო დაზღვევის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება თ----- ი- ბ-----ს ს----- რ----- ჰ-----ში და მომაყენა არაქონებრი-ი, მორალური ზიანი.

8. ხელშეკრულების მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის მე-7 პუნქტი- სადაზღვევო კომპანია ვალდებულია უპირობოდ და სრულად აანაზღაუროს მეორე მხარეს თავისი ქმედებით, ვალდებულებათა შეუსრულებლობით, არაჯეროვანი შესრულებით, არაკეთილსინდისიერი შესრულებით მიყენებული ზიანის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

9. ხელშეკრულების მე-3 მუხლის მე-7 პუნქტი - ლიცენზირებული სამედიცინო

დაწესებულებაში დაზღვეული პირი თავად ახდენს ანგარიშსწორებას, რის შემდეგ მზღვეველი ხარჯების დამადასტურებელი დოკუმენტების დაზღვეულისაგან წარმოდგენის შემდეგ თავად ახდენს დაზღვეულის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში კანონით დადგენილ ერთ თვით ვადაში. ამავე მუხლში მკაცრად არის დაცული დაზღვეულის უფლებები, რაც გამოიხატება იმაში, რომ თუ წარმოდგენილ დოკუმენტზე აღმოჩნდება რაიმე სახის ხარვეზი და მისი აღმოფხვრისათვის საჭიროა თანხის გადახდა იმასაც ანაზღაურებს მზღვეველი.

10. ხელშეკრულების მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტით (მოპასუხეებმა არ აამოქმედეს ჯანმრთელობის დაზღვევა) 11. სამოქალაქო კოდექსის 385-ე, 976-ე, 990-ე მუხლები უსაფუძვლო გამდიდრების შესახებ წესების მიხედვით 5705 ლარი ექვემდებარება დაბრუნებას და როგორც ვალდებულების გარეშე დარჩენილი თანხა უნდა დაუბრუნდეს მოსარჩელეს.

4. გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთება

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩი-რის ფარგლებში ფაქტობრი-ი და სამართლებრი-ი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრი-ი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩი-არი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩი-რის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე მუხლის საფუძველზე სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც საქმე ხელმეორედ არ წყდება არსებითად, მიიღება განჩინების ფორმით. განჩინება სამოტი-აციო ნაწილის ნაცვლად უნდა შეიცავდეს მოკლე დასაბუთებას გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების გაუქმების ან უცვლელად დატოვების შესახებ.

ფაქტობრი-ი და სამართლებრი-ი დასაბუთება

4.1. სააპელაციო პალატა სრულად ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრი- გარემოებებს და დადგენილად მიიჩნევს საქმის გადაწყვეტისთვის მნიშვნელობის მქონე შემდეგ ფაქტობრი- გარემოებებს:

4.1.1. უდავოა, რომ სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----სა“ და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში შემავალ სსიპ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს შორის 2017 წლის 31 იანვარს გაფორმდა ჯანმრთელობის და თანამშრომლების სიცოცხლის დაზღვევის მომსახურების მიწოდების შესახებ ხელშეკრულება. აღნიშნული ხელშეკრულების საფუძველზე ა----- ც-----მ მიიღო სადაზღვევო ბარათი (პოლისი) და ყოველთვიურ შესატან თანხას 40 ლარს იხდიდა იუსტიციის სამინისტროში მომუშავე მისი ოჯახის წევრი თავისი ხელფასიდან. ამავე ხელშეკრულებით განისაზღვრა მხარეთა უფლება-მოვალეობანი. ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდი განისაზღვრა 2017 წლის 01 თებერვლიდან 2019 წლის 31 იანვრამდე.

4.1.2. დადგენილია, რომ ა----- ც----- 2017 წლის 15 ოქტომბერს 03:33 საათზე გ----ის არეში მწვავე ტკი-ილით სასწრაფო დახმარების მიერ მოთავსებული იქნა შპს „ი-ანე ბ-----ს ს----- თ----- რ----- ჰ-----ში“ კარდიოლოგიურ განყოფილებაში. 2017 წლის 15 ოქტომბერს, 10:15 საათზე ჩაუტარდა კორონოგრაფია.

პაციენტს გადატანილი აქვს მიოკარდიუმის ინფარქტი. 2017 წლის 15 ოქტომბრიდან 2017 წლის 16 ოქტომბერს მკურნალობდა კლინიკაში დიაგნოზით გიდ. არტერიული სტენოკარდია. ჩაუტარდა კორონაროგრაფიული გამოკვლევა, გამოვლინდა კორონარული არტერიების მრავლობითი დაზიანებები. მკურნალობის ფონზე პაციენტს აღენიშნებოდა სტენოკარდიული ხასიათის ჩი-ილები. კლინიკაში შესვლამდე რამოდენიმე საათით ადრე დაეწყო ძლიერი ინტენსი-ობის ტკი-ილი რესტროსტენალურ მიდამოში. ტკი-ილის კუპირება ვერ მოხერხდა რეტროგლიცერინის მიღების შემდეგ. პაციენტი ახლობლების მიერ მიყვანილი იქნა კლინიკის მიმღების და გადაუდებელი მედიცინის დეპარტამენტში. დაეწყო პირველადი დონის ინტენსიური მკურნალობა და მეთვალყურეობა, შემდგომ გადაყვანილი იქნა კარდიოინტენსიური თერაპიის ბლოკში, სადაც გაუგრძელდა ინტენსიური მკურნალობა და მეთვალყურეობა. ავადმყოფობის მიმდინარეობა მწვავეა. პაციენტი გადადის კლინიკაში „ღ- გ---- ში“ გადაუდებელ კორონაროგრაფიული გამოკვლევის ჩატარების მიზნით. აქტიური მკურნალობის ფონზე მდგომარეობა რჩება არასტაბილური, ტკი-ილები გ----მკერდში გრძელდება.

მიუხედავად იმისა, რომ მოსარჩელე დროულად იქნა გადაყვანილი საავადმყოფოში, საავადმყოფომ დროულად და ხარისხიანად არ შეასრულა მისი მოვალეობა. კერძოდ, 2017 წლის 15 ოქტომბერს 03:33 საათზე ტკი-ილებით მოთავსებულ პაციენტს, რომელსაც დაესვა დიაგნოზი არასტაბილური სტენოკარდია, მხოლოდ 7 საათის შემდეგ ანუ 10:15 საათზე გაუკეთეს კორონოგრაფია. ამასთან, სამედიცინო პერსონალისთვის ცნობილი იყო, რომ

პაციენტი იმ დროს 64 წლის გახლდათ და ჰქონდა შაქრიანი დიაბეტი, თირკმელების ქრონიკული დაავადება, მიოკარდიუმის გადატანილი ინფარქტი და ჰიპერტენზია.

იმისთვის, რომ პაციენტს ჩატარებოდა 5 წუთიანი გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება, აღნიშნული ჩაუტარდა 7 საათის შემდეგ, თუმცა აღნიშნულთან დაკავშირებით მხარის მიერ არანაირი განმარტება არ გაკეთებულა, ასევე, არ მიუთითებია, რა გარემოებების გათვალისწინებით მოხდა 7 საათის შემდეგ კვლევა ჩატარებული. ასეთი ქმედებებით უკვე დასტურდება, რომ სამედიცინო დაწესებულებამ არ განახორციელა დროული რეაგირება პაციენტთან მიმართებაში, ასევე, ვერ აკონტროლა სიტუაცია მთელი ამ ხნის მანძილზე. გაიდლაინების მოთხოვნების შესაბამისად, კი პირველი ერთი საათი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმისთვის, რომ არ განვითარდეს გ---ის დაავადებები და არ დადგეს ფატალური შედეგი. კვლევები იყო დაგვიანებით განხორციელებული, ამასთან, კლინიკას არ ჰყავდა შესაბამისი კვალიფიკაციის ექიმები, რათა დროული რეაგირება მოეხდინათ შემთხვევასთან დაკავშირებით,

ა----- ც----- სტაციონარიდან გაეწერა 2017 წლის 16 ოქტომბერს 15:00 საათზე.

4.1.3. ასევე დადგენილია, რომ ა----- ც----- 2017 წლის 18 ოქტომბერს 13:03 წუთზე გ---ის ძლიერი მოჭერითი ხასიათის ტკი-ილით მოთავსებული იქნა ქ. თ----- #5-- საავადმყოფოს კარდიო ინტენსიურ სამსახურში. დასკვნა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ, ძირითადი დაავადება: გიდ, არასტაბილური სტენოკარდია პროგრესირებადი 120.0; მიოკარდიუმის გადატანილი ინფარქტი (უცნობი ხანდაზმულობის) 125.2; თანმხლები დაავადებები: არტერიული ჰიპერტენზია 3, შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2, (ინსულინდამოკიდებული), ნეფროლითიაზი N20.0; თირკმელების ქრონიკული დაავადება 3, სტადია N18.9;

4.1.4. დადგენილია, რომ ა----- ც----- 2017 წლის 19 ოქტომბერს მოთავსებული იქნა კარდიოქირურგიულ კლინიკა „დ-- გ---ში“. 15.10.2017 წელს თ----- რ----- ჰ-----ში ჩაუტარდა კორონაროგრაფია, გამოვლინდა კორონალური არტერიების მრავლობითი მძიმე დაზიანებები, დაუდგინდა გადატანილი მიოკარდიუმის ინფარქტი. ასევე, 18.10.2017 წელს მე-5 კლინიკურ საავადმყოფოში ჩატარებული გამოკვლევებით მიოკარდიუმის მწვავე დაზიანება არ დადასტურდა. სტაციონარიდან გაწერისას პაციენტის ოპერაციის შემდგომი პერიოდი მიმდინარეობდა გართულებების გარეშე. ჭრილობა შეხორცდა პირველადი დაჭიმვით. გაწერისას პაციენტის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. პაციენტი სტაციონარიდან გაეწერა 2017 წლის 27 ოქტომბერს.

4.1.5. უდავოა, რომ კარდიოქირურგიულ კლინიკა „ღ- გ- ში“ ოპერაციის ხარჯმა შეადგინა 13355 ლარი.

4.1.6. ა----- ც-----მ 2017 წლის 30 აპრილს გეგმიური გამოკვლების ჩატარების მიზნით მიმართა სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ პროვადერ კლინიკას „ა-----ს“, სადაც ელექტროგრაფიამ უჩვენა განდევნის ფრაქცია დაბალი. ვლინდება უკმარისობა იოლად გამოხატული, აორტის სარქველი ათესკლეროზული (დეგენერაციული) ცვლილებები, უკმარისობა ზომიერად გამოხატული, ტრიკუსპიდალური სარქველი იოლად გამოხატული უკმარისობა. მიოკარდიუმის კუმშვადობა დიფუზურად დაქვეითებულია, გაუარესებული დიასტოლარული დისფუნქცია. პაციენტს დაენიშნა სახლში მედიკამენტოზური მკურნალობა.

4.1.7. უდავოა, რომ ქ. თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინებით დამტკიცდა ა----- ც-----ს და სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ შორის მორიგება, რომლის თანახმად მორიგების აქტის გაფორმებიდან 10 დღის ვადაში სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----“ ა----- ც-----ს გადაურიცხავდა 8000 ლარს. ა----- ც-----ს სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ მიმართ თანხის დაკისრების თაობაზე არ განაცხადებდა პრეტენზიას. აღნიშნული განჩინება შესულია კანონიერ ძალაში.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 272-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნტის თანახმად, სასამართლო, მხარეთა განცხადებით ან თავისი ინიციატივით, შეწყვეტს საქმის წარმოებას, თუ მხარეები მორიგდნენ. ამავე კოდექსის 273-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლოსათვის ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით არ შეიძლება.

დავის საგანი არის პირის მატერიალურ-სამართლებრივი მოთხოვნა. იგი წარმოადგენს მოსარჩელის სამართლის ნორმებით უზრუნველყოფილ უფლებას მოითხოვოს მოვალისაგან შესრულება ან მოქმედებისაგან თავის შეკავება. საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ მის ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში განმარტა, რომ მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმიდან გამომდინარე მოთხოვნის უფლების ძალით კრედიტორს (მოსარჩელეს) კონკრეტულ ფაქტობრივ-გარემოებებზე დაყრდნობით, კონკრეტული მიზნის მისაღწევად, მხოლოდ ერთხელ შეუძლია აღძრას სარჩელი (იხ. სუსგ ას-268-255-2016).

მოთხოვნის საფუძვლის (საფუძვლების) ძიებისას, სასამართლოსათვის ამოსავალია ის კონკრეტული ფაქტები და გარემოებები, რომლებზედაც მოსარჩელე ამყარებს თავის მოთხოვნას. სწორედ მოსარჩელის მიერ მითითებული ფაქტები და გარემოებები განსაზღვრავენ მისი მოთხოვნის

შინაარსს. სასამართლომ, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, სარჩელში მითითებული ფაქტობრი-ი გარემოებების შეფასებით, უნდა გაარკვიოს, თუ საიდან გამომდინარეობს მოსარჩელის მოთხოვნის სამართლებრი-ი საფუძველი.

ერთ-ერთ განჩინებაში საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მოსარჩელის მოთხოვნის შინაარსის განმსაზღვრელია სარჩელში მითითებული ფაქტები და გარემოებები. სარჩელის ინდი-იდუალიზაცია სარჩელის ელემენტების მეშვეობითაა შესაძლებელი. სსსკ-ის მე-3, მე-4, 83-ე და 178-ე მუხლების ანალიზით შესაძლებელია, დავასკვნათ, რომ სარჩელი შედგება ორი ელემენტისგან: სარჩელის საგნისა და სარჩელის საფუძვლისგან. სარჩელის საგანია მოსარჩელის მოთხოვნა მოპასუხისადმი (სსსკ-ის 178.1 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტი), ხოლო სარჩელის საფუძველი – კონკრეტული ფაქტები და გარემოებები, რომლებზედაც მოსარჩელე ამყარებს თავის მოთხოვნას (სსსკ-ის 178.1 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტი).

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ყოველი კონკრეტული სამოქალაქო საქმის გადაწყვეტა სასამართლოში, დაკავშირებულია გარკვეული ფაქტების დადგენასთან. ფაქტების დადგენის აუცილებლობა განპირობებულია იმით, რომ სასამართლო იხილავს და წყვეტს მხარეთა შორის წარმოშობილ დავებს, რომლებიც სამართლით რეგ---ირებული ურთიერთობებიდან წარმოიშობიან. სამართლებრი-ი ურთიერთობა კი, როგორც ეს ცნობილია, შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტების საფუძველზე. სწორედ მტკიცების ტვირთსა და მის სწორ განაწილებაზე დამოკიდებული დასაბუთებული და კანონიერი გადაწყვეტილების მიღება (იხ. სუსგ #ას -1322-2018, 04 აპრილი, 2019 წელი).

სააპელაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება აღნიშნულ მსჯელობას, რის გამოც ვერ გაიზიარებს, რომ 2018 წელს 07 მარტს მორიგებით დამთავრებულ საქმეზე დავის საგანი იყო სადაზღვევო ხარჯები, ხოლო, სამართლებრი-ი საფუძველი საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 799-ე მუხლი. მოცემულ საქმეზე კი დავის საგანია არაქონებრი-ი (მორალური) ზიანის ანაზღაურება მოპასუხის უსაფუძვლო გამდიდრება, ხოლო, სამართლებრი-ი საფუძველი კი საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 413-ე, 361-ე, 408-ე, 385-ე, 976-ე, 990-ე მუხლები. აქედან გამომდინარე, მოცემულ სასარჩელო მოთხოვნას არანაირი კავშირი არა აქვს განხორციელებულ მორიგების აქტთან. ამჟამინდელი დავა დავის იმავე საგნით და იმავე სამართლებრი-ი საფუძველით არ არის წარმოდგენილი.

როგორც მითითებული სასამართლო პრაქტიკიდანაც ჩანს სარჩელის საფუძველია კონკრეტული ფაქტები და გარემოებები, რომლებზედაც მოსარჩელე ამყარებს თავის მოთხოვნას და არა კანონმდებლობით

განსაზღვრული მოთხოვნის სამართლებრივი საფუძვლები, როგორც სააპელაციო საჩივრის ავტორი უთითებს.

განსახილველ შემთხვევაში, წარმოდგენილია თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინება საქმეზე N2/35241-17, რომლის საფუძველზეც დასტურდება, რომ მოსარჩელე ა----- ც----- და მოპასუხე სს „სადაზღვევო კომპანია უ-----“ მორიგდნენ და სასამართლომ დაამტკიცა მორიგების აქტი, რომლის საფუძველზეც მოპასუხე მოსარჩელეს აქტის გაფორმებიდან 10 დღის ვადაში გადაურიცხავდა 8000 ლარს. აღნიშნული ვალდებულება სს „სადაზღვევო კომპანიის უ-----ს“ მიერ დათქმულ ვადაში ჯეროვნად იქნა შესრულებული, რაც სადავო გარემოება არ არის. მართალია სამოქალაქო საქმეზე N2/35241-17 მოსარჩელე ა----- ც----- ს მიერ სასარჩელო მოთხოვნაში დაფიქსირებული თანხა იყო 13705 ლარი, რომლის დაკისრებასაც ითხოვდა სს „სადაზღვევო კომპანია უ-----ზე“, თუმცა მოგვიანებით მხარეები მორიგდნენ და სწორედ თავად მხარეთა მიერ შეთანხმებულ თანხაზე მოხდა მოპასუხის მიერ ვალდებულების შესრულება. აღნიშნული კი ნიშნავს, რომ სადავო ურთიერთობიდან გამომდინარე მოსარჩელეს მომავალში ვერ ექნებოდა და ვერ ექნება რაიმე სახის პრეტენზია მოპასუხესთან, ვინაიდან დავის მორიგებით დასრულება მათი ნების შესაბამისი იყო, მიუხედავად იმ ფაქტორებისა თუ რამ უბიძგა მხარეებს აღნიშნულ თანხაზე და აღნიშნული პირობებით მოსარიგებლად. ამდენად, სასამართლო მოცემულ შემთხვევაში ვერ განიხილავს აღნიშნულს, რადგან იმავე თანხის ნაწილში უკვე ნამსჯელი აქვს სასამართლოს სწორედ მორიგების აქტის დამტკიცების გზით.

სააპელაციო პალატა, ასევე, ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ აღნიშნული მორიგების აქტის სარეზოლუციო ნაწილის 1.2 პუნქტის თანახმად, ა----- ც-----ს ს.ს. „უ-----ს“ მიმართ არ გააჩნია პრეტენზია. აღნიშნული დათქმით დადასტურდა, რომ სადავო ურთიერთობიდან გამომდინარე ა----- ც-----ს სადაზღვევო კომპანიასთან პრეტენზია არ ექნებოდა. პრეტენზიის არ ქონა იყო ის არსებითი პირობა რის გამოც გაფორმდა აღნიშნული მორიგება.

პალატას მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მართებულად არ დაკმაყოფილდა ა----- ც-----ს მოთოვნა სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ მიმართ.

4.2. საქართველოს სამოქალაქო სამართალსა და საპროცესო სამართალში მტკიცების ტვირთის სამართლიანი და ობიექტურის განაწილების სტანდარტი არსებობს. აღნიშნული სტანდარტის თანახმად, მტკიცების ტვირთი განაწილებულ უნდა იქნეს იმგვარად, რომ მოსარჩელესა და მოპასუხეს უნდა დაეკისროთ იმ ფაქტების დამტკიცება, რომელთა მტკიცება მათთვის ობიექტურად შესაძლებელია. მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, ვინც ამტკიცებს

და არა მას, ვინც უარყოფს. ამგვარი სტანდარტი მტკიცების ტვირთს დელიქტურ სამართალში შემდეგნაირად ანაწილებს:

1. მოსარჩელემ უნდა დაადასტუროს **ზიანის ფაქტი და მისი ოდენობა**; 2. მოსარჩელემ უნდა დაადასტუროს მოპასუხის ქმედებით გამოწვეული ზიანის ფაქტი, **ანუ მიზეზობრი-ი კავშირი მოპასუხის ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის**; 3. მოპასუხემ უნდა ამტკიცოს ქმედების მართლობიერება; 4. ან მოპასუხემ უნდა ამტკიცოს მისი ბრალეულობის გამომრიცხველი გარემოებების არსებობის ფაქტი (*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 18 ოქტომბრის განჩინება საქმეზე №ას-1127-1047-2017 და №ას-189-189-2018.*).

მტკიცების ტვირთის ობიექტური განაწილების პირობებში, მოსარჩელეს მორალური ზიანის მიყენების ფაქტთან დაკავშირებით უტყუარი მტკიცებულებების წარდგენა ევალება, საიდანაც სარწმუნოდ უნდა დასტურდებოდეს, მოხდა, თუ არა, შესაბამისი ინციდენტი, ზიანის მიყენების ფაქტი, ასევე ბრალი და მიზეზობრი-ი კავშირი ზიანსა და მოპასუხის ქმედებას შორის.

4.3. სააპელაციო პალატა დადგენილად მიიჩნევს ფაქტობრი-გარემოებას მასზედ, რომ სს სადაზღვევო კომპანია „უ-----სთვის“ მორალური ზიანის ანაზღაურების წინაპირობები არ არსებობს.

სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლის თანახმად, არაქონებრი-ი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილ იქნას მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონი-რული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით. სხეულის დაზიანების ან ჯანმრთელობისათვის ზნების მიყენების შემთხვევაში დაზარალებულს შეუძლია მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრი-ი ზიანისთვისაც. აღნიშნული ნორმა ჯანმრთელობისათვის ზნების მიყენების შემთხვევაში დაზარალებულისათვის, ქონებრი-ი ზარალის გარდა, არაქონებრი-ი ზარალის ანაზღაურების შესაძლებლობას და საფუძვლებს ადგენს. მორალური ზიანის შინაარსში იგ---ისხმება სამართლებრი-ად დაცული იმ არაქონებრი-ი ინტერესის ხელყოფა, რომელსაც მატერიალურად არაფერი შეესაბამება (სულიერი ან ფიზიკური ტკი-ილი, განცდა და სხვა). **პირს ზიანი დაეკისრება, თუ არსებობს ზიანის მიყენებისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრების პირობები, კერძოდ, თუ ზიანი მიყენებულია მართლსაწინააღმდეგო მოქმედებით, მართლსაწინააღმდეგო მოქმედებასა და ზიანს შორის არსებობს მიზეზობრი-ი კავშირი და ზიანის მიმყენებელს მიუძღვის ბრალი.** ამასთან, მორალური ზიანის ანაზღაურების საკითხი დგება იმ შემთხვევაში, როცა ზიანი სამართლებრი-ად მნიშვნელოვანია და ამდენად, ანგარიშგასაწევი. მორალური ზიანის ანაზღაურების საფუძველს წარმოადგენს დაზარალებულის სულიერი და ფიზიკური ტანჯვა, რომელიც გამოწვეულია მოქმედებით (უმოქმედობით) და რომელიც ხელყოფს მოქალაქის კანონით გათვალისწინებულ არამატერიალურ სიკეთეს. მორალური ზიანი

ანაზღაურდება ქონებრი-ი ზიანის ანაზღაურებისაგან დამოუკიდებლად, ანუ როგორც ქონებრი-ი ზიანის ანაზღაურებისას, ისე მისგან დამოუკიდებლად (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება საქმეზე №ას-72-72-2018.). ვინაიდან, განსახილველ შემთხვევაში, სს „სადაზღვევო კომპანია „უ-----ს“ მიერ არამართლობიერი ქმედების შედეგად ა----- ც-----სთვის ზიანის მიყენების ფაქტი და შესაბამისად, დამდგარ შედეგს შორის მიზეზ-შედეგობრი-ი კავშირი ვერ დადგინდა, სააპელაციო სასამართლო ასკვნის, რომ მორალური ზიანის ანაზღაურების წინაპირობები, თანახმად სამოქალაქო კოდექსის 413-ე მუხლისა, არ არსებობს.

უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის მიერ განიმარტა რომ სსკ-ის 413-ე მუხლის პირველი ნაწილი „არაქონებრი-ი ზიანისათვის ფულადი ანაზღაურება შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს მხოლოდ კანონით ზუსტად განსაზღვრულ შემთხვევებში გონი-რული და სამართლიანი ანაზღაურების სახით“ განსაზღვრავს, თუ რომელი სიკეთის ხელყოფის შემთხვევაში და რა საფუძვლების არსებობისას შეიძლება, დაზარალებულმა მოითხოვოს ანაზღაურება არაქონებრი-ი ზიანისათვის. ამდენად, კანონის მიზანია, შეამციროს, შეზღუდოს ამ ნორმით გათვალისწინებული შედეგის დაუსაბუთებელი გაფართოება, რათა უზრუნველყოს სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილურობა და წესრიგი (შდრ.სუსგ-ებს: #3კ-242-01, 06.04.2001; #3კ-1218-01, 24.04.2002; #ას-14-46--05, 09.11.2006; #ას-1156-1176-2011, 20.01.2012).

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციული და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 2008 წლის 14 მაისის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ განმარტა: "მორალური (არაქონებრი-ი) ზიანის დეფინიციას სამოქალაქო კოდექსი არ იძლევა, დამკვიდრებული მოსაზრების თანახმად, მორალური ზიანი არის ის სულიერი განცდა და ფიზიკური ტკი-ილი, რომელსაც მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად განიცდის ფიზიკური პირი. მორალური ზიანი თავისი ხარისხით და წარმოშობის საფუძვლების მიხედვით შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს... მორალური ზიანის ანაზღაურების სი-რცე სამართალში შეზღუდულია, ზიანის სრული ანაზღაურება უპირობოდ ეხება მხოლოდ ქონებრი- ზიანს. მორალური ზიანი შეიძლება რეალურად მართლაც დადგეს, მაგრამ თუ კანონმდებლობით არ არის გათვალისწინებული მისი ანაზღაურება, იგი არ ანაზღაურდება, სრულ ანაზღაურებაში მორალური ზიანის ანაზღაურება იგ----ისხმება მხოლოდ კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში, მორალური ზიანის ანაზღაურება კანონით ზუსტად განსაზღვრულ ფარგლებშია მოქცეული, ამგვარი მოთხოვნის დაკმაყოფილებას კონკრეტული ნორმა უნდა დაედოს საფუძვლად.

სადაზღვევო კომპანია „უ-----“ ახორციელებს რისკების დაზღვევას, როგორც ფინანსური დაწესებულება, შესაბამისად სადაზღვევო ხელშეკრულების

განხორციელების ფარგლებში მისთვის მორალური ზიანის მოთხოვნის საფუძველი საქართველოს კანონმდებლობაში არ არსებობს.

4.4. სააპელაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს ფაქტობრივ-გარემოებას მასზედ, რომ საქმეში წარდგენილი მტკიცებულებებით ა----- ც-----ს მიმართ მიყენებული ზიანის ფაქტის არსებობა მტკიცდება და შესაბამისად არსებობდა სს „ე----- ჰ-----ისათვის“ მორალური ზიანის დაკისრების სამართლებრივი საფუძველი.

„პაციენტთა უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, პაციენტს ან მის კანონიერ წარმომადგენელს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს კომპენსაცია ქონებრივი და არაქონებრივი ზიანისა, რომელიც გამოწვეულია ა.ა) პაციენტის უფლებების დარღვევით, ა.ბ) მცდარი სამედიცინო ქმედებით; ამასთან, პაციენტს უფლება აქვს მოითხოვოს ბ) სამედიცინო პერსონალის საქმიანობის ლიცენზიის შეჩერება ან გაუქმება.

სკ-ის 1007-ე მუხლის მიხედვით, მტკიცების ტვირთი აკისრია სამედიცინო დაწესებულებას, ანუ მან უნდა ამტკიცოს, რომ ზიანი მისი ქმედების შედეგად არ დამდგარა. დასახელებული ნორმის დეფინიციის მიხედვით, ცალსახადაა განსაზღვრული, რომ „არაბრალეულობის მტკიცების ტვირთი აწევს სამედიცინო დაწესებულებას. ასეთ დროს, პაციენტის ჯანმრთელობის დაზიანების ფაქტის არსებობა ქმნის იმის პრეზუმფციას, რომ მის ჯანმრთელობას ზიანი სამედიცინო დაწესებულების ბრალით მიაღება და საწინააღმდეგოს დადასტურება სამედიცინო დაწესებულებამ უნდა განახორციელოს“ (იხ. სუსგ № ას-260-244-2014, 28.05.2014წ.).

განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელე მოპასუხე სს „ე----- ჰ-----ს“ მორალური ზიანის ანაზღაურებას ედავებოდა. პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მოთხოვნა დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ და მოპასუხეს ა----- ც-----ს სასარგებლოდ დაეკისრა 2100 ლარის გადახდა, რომელიც გასაჩივრებულ იქნა სს „ე----- ჰ-----ის“ მიერ, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს საკვლევ გარემოებათა წრეს მოპასუხის მიერ გამოწვეული ზიანი, მისი ოდენობის შეფასება, მიყენებულ ზიანსა და დამდგარ შედეგს შორის მიზეზობრივი კავშირის დადგენა წარმოადგენს.

დგინდება, რომ ა----- ც----- სამკურნალოდ იქნა შეყვანილი კლინიკაში, თუმცა აღმოჩნდა, რომ სამედიცინო დაწესებულებას არ შეეძლო ისეთი სამედიცინო მომსახურების გაწევა როგორცაა კარდიოქირურგიის კონსულტაცია, ნეფროლოგიისა და ენდოკრინოლოგიის კონსულტაცია. აღნიშნული კი ადასტურებს, რომ გ-----მკერდის არეში ტკივილებით გადასული პაციენტის მომსახურება რეალურად ჰ-----ს არ შეეძლო, შესაბამისად,

სასამართლოსთვის უცნობია, თუ რატომ მიიღო და გაეწია რეალურად არასრულყოფილი სამედიცინო მომსახურება მოსარჩელეს. ზემოაღნიშნული გაიდლაინების თანახმად, სამედიცინო დაწესებულება ყველა შესაძლო შემთხვევაზე უნდა იყოს მზად, მათ შორის მწვავე დაავადებების მქონე პაციენტის მომსახურებისთვისაც. თუკი ასეთი მომსახურება არ შეეძლო გაეწია 3-----ს, რეალურად მის მიერ ჩატარებულ კვლევებიც, მიუხედავად მიღებული შედეგისა, აზრს მოკლებულია, ვინაიდან ის სამედიცინო პერსონალი, რომელიც მსგავსი დაავადების დროს არის საჭირო დიაგნოზის დასასმელად, თუნდაც არა უტყუარი, არამედ სავარაუდო დიაგნოზისა, სამედიცინო დაწესებულებას რეალურად არ ჰყავდა. სწორედ ამიტომ მოხდა ტკი-ილის კუპირება და დანიშნულებით გაიწერა ა----- ც----- 3-----იდან. უდავოა, რომ სამედიცინო დაწესებულებას არ უნდა შეექმნა რაიმე საფრთხე პაციენტის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის. ფაქტია, რომ გამოწერიდან დაახლოებით 48 საათში კვლავ იგი-ე სიმპტომებით ხვდება ამჟერად უკვე სხვა სამედიცინო დაწესებულებაში ა----- ც-----, ხოლო, მომდევნო 24 საათში კი უტარდება გადაუდებელი ქირურგიული ოპერაცია. აღნიშნული ადასტურებს, რომ 2017 წლის 15-16 ოქტომბერს ჩატარებული სამედიცინო მომსახურება და კვლევები რეალურად არაეფექტური აღმოჩნდა მოსარჩელისათვის, რადგან მხოლოდ ტკი-ილის კუპირება არ არის კორონოგრაფიის შედეგით არსებული მდგომარეობის მკურნალობის დაგეგმილი კურსი. კიდევ ოპერაციის მიზეზი, რათა თავიდან აცილებულიყო რაიმე სახის გართულება.

სააპელაციო სასამართლო ეთანხმება საქალაქო სასამართლოს შეფასებებს: იმისთვის, რომ პაციენტს ჩატარებოდა 5 წუთიანი გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება, აღნიშნული ჩაუტარდა 7 საათის შემდეგ, თუმცა აღნიშნულთან დაკავშირებით მხარის მიერ არანაირი განმარტება არ გაკეთებულა, ასევე არ მიუთითებია, რა გარემოებების გათვალისწინებით მოხდა 7 საათის შემდეგ კვლევა ჩატარებული. ასეთი ქმედებებით უკვე დასტურდება, რომ სამედიცინო დაწესებულებამ არ განახორციელა დროული რეგირება პაციენტთან მიმართებაში, ასევე ვერ აკონტროლა სიტუაცია მთელი ამ ხნის მანძილზე. გაიდლაინების მოთხოვნების შესაბამისად, კი პირველი ერთი საათი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმისთვის, რომ არ განვითარდეს გ--- ის დაავადებები და არ დადგეს მძიმე შედეგი.

წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება ა----- ც-----ს ჯანმრთელობის მდგომარეობა როგორც 2017 წლის 15 ოქტომბერს - 3-----ში პირველადი ვიზიტისას და ასევე 2017 წლის 19 ოქტომბერს - ოპერაციის ჩატარებამდე არსებული მდგომარეობა, რითაც დასტურდება, რომ სამედიცინო ჩვენება ერთი და იგი-ეა, ამდენად, მოსარჩელეს ჯერ კიდევ 2017 წლის 15 ოქტომბერს უნდა ჩატარებოდა გადაუდებელი ოპერაცია. უდავოდ დადგენილია, რომ 3-----იდან გამოწერის შემდეგ 48 საათში მოსარჩელეს ჩაუტარდა გადაუდებელი ოპერაცია.

4.5. სააპელაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამოქალაქო კანონმდებლობაში არაქონებრი-ი ზიანის ანაზღაურების საფუძველს მორალური ზიანის არსებობა წარმოადგენს. იგი ნიშნავს ადამიანის ფსიქიკის სფეროში ნეგატიური ცვლილებების საფუძველს მორალური ზიანის არსებობას, რაც გამოიხატება ფიზიკურ და სულიერ ტანჯვაში (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2015 წლის 19 მარტის განჩინება საქმეზე *ნას-912-874-2014*).

სააპელაციო სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ მორალური ტანჯვის ხასიათი უნდა შეფასდეს ზიანის მიყენების ფაქტობრი-ი გარემოებების, ასევე დაზარალებულის ინდი-იდუალური თავისებურებების გათვალისწინებით (მაგ. ასაკი, ფიზიკური მდგომარეობა, ჯანმრთელობა და ა. შ.), აგრეთვე იმ სხვა გარემოებათა მხედველობაში მიღებით, რომლებიც ადასტურებს, თუ რა სიმძიმის ტანჯვა გადაიტანა დაზარალებულმა. კომპენსაციის მოცულობა კი უნდა განისაზღვროს ტრავმის, ჯანმრთელობის სხვა დაზიანების სიმძიმის ხარისხიდან და სხვა გარემოებებიდან გამომდინარე, რომლებიც დაზარალებულის მიერ გადატანილ მორალურ ტანჯვას ადასტურებენ. ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება აგრეთვე ზიანის მიმყენებლის ქონებრი-ი მდგომარეობის, ბრალის ხარისხისა და სხვა კონკრეტულ გარემოებათა გათვალისწინებით, იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მორალური ზიანით გამოწვეული ტკი-ილების, ნეგატიური განცდების შემსუბუქება, დადებითი ემოციების გამოწვევა, რაც დაეხმარება დაზარალებულს სულიერი გაწონასწორების მიღწევაში და სოციალურ ურთიერთობებში ჩართვაში (*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2011 წლის 4 ი-ნისის გადაწყვეტილება საქმეზე *ნას-762-818-2011*.*).

განსახილველ შემთხვევაში, უდავოდ დადგენილია ის გარემოება, რომ მოსარჩელეს ჰ-----ის არაჯეროვანმა და არაკეთისინდისიერმა ქმედებამ მორალური ზიანი მიაყენა. საქმის მასალების ყოველმხრი-ი, სრული და ობიექტური შეფასების შედეგად, მოსარჩელის ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და იმ ფსიქიკური წნეხის გამო რაც მას მიადგა, სააპელაციო სასამართლოს დადგენილად მიაჩნია, რომ მორალური ზიანის დაკისრების ფაქტობრი-სამართლებრი-ი საფუძველები არსებობდა.

4.6. მორალური ზიანის ანაზღაურების მოცულობას სასამართლო მოსარჩელის მოთხოვნის საფუძველზე ადგენს. მოსარჩელე უფლებამოსილია, სასარჩელო განცხადებაში მიუთითოს თანხა, რომელსაც ის მიყენებული სულიერი და ფიზიკური ტკი-ილის კომპენსაციისათვის ითხოვს, მაგრამ ეს მოთხოვნა მოსარჩელის მხოლოდ მოსაზრებაა და როგორც უკვე აღინიშნა, ანაზღაურების მოცულობა, საბოლოოდ, სასამართლოს შეხედულებით განისაზღვრება. მორალური ზიანის ანაზღაურების უმთავრეს მიზანს ხელყოფილი უფლებების რესტიტუცია არ წარმოადგენს, რადგან მიყენებულ ზიანს ფულადი ექვი-

ალენტი არ გააჩნია და მისი სრული კომპენსაცია შეუძლებელია. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელისადმი მიყენებული ფიზიკური და მორალური ტანჯვის ხარისხის შეფასებისას, რაც მორალური ზიანის ოდენობის განსაზღვრის მიზნებისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონეა, უმნიშვნელოვანესია ის ფაქტი, რომ მოსარჩელის ჯანმრთელობა **მნიშვნელოვნად დაზიანდა**, სამედიცინო დაწესებულების მიერ ჩატარებული მომსახურება, კვლევები დაგვიანებით იყო განხორციელებული, ასევე, პაციენტს 3-----იდან გამოწერის შემდეგ 48 საათში მოსარჩელეს ჩაუტარდა გადაუდებელი ოპერაცია. შესაბამისად, სასამართლო ასკვნის, რომ ა----- ც-----ს, პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ, მორალური ზიანის ასანაზღაურებლად 2100 ლარი მართებულად მიეკუთვნა.

4.7. სააპელაციო სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ საჩი-არში მითითებული პრეტენზიებიდან პალატამ ყურადღება გაამახვილა მხოლოდ იმ პრეტენზიებზე, რომლებიც მოცემული დავის გადასაწყვეტად სამართლებრივად მნიშვნელოვანია. ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამართლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემად (იხ. ჯ-ა საქართველოს წინააღმდეგ, # 7932/03; Van de Hurk v. Netherlands, par.61, Garcia Ruiz v. Spain [GC] par.26; Jahnke and Lenoble v France (dec.); Perez v France [GC], par. 81); Boldea v. Romania, par. 30).

ყოველი-ე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატას მიაჩნია, რომ არ არსებობს გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების გაუქმების საპროცესო და მატერიალურ-სამართლებრივი წინამძღვრები და ა----- ც-----სა და სს „ე---- -- 3-----ის“ სააპელაციო საჩი-რები არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

პალატას მიაჩნია, რომ სააპელაციო საჩი-არში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემადგენლობას და შესაბამისად, გასაჩი-რებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს, ამდენად, პალატა ეთანხმება გასაჩი-რებულ გადაწყვეტილებას და ასკვნის, რომ იგი უცვლელად უნდა იქნეს დატოვებული.

6. საპროცესო ხარჯები

აპელანტი სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 48-ე მუხლის თანახმად, გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

სააპელაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე, 386-ე, 393-ე, 394-ე, 390-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა

1. ა----- ც-----ს სააპელაციო საჩი-არი არ დაკმაყოფილდეს.
2. სს „ე----- ჰ-----ის“ სააპელაციო საჩი-არი არ დაკმაყოფილდეს.
3. უცვლელად დარჩეს თ----- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილება.
4. განჩინება შეიძლება გასაჩი-რდეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში მისი სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით დასაბუთებული განჩინების ასლის ჩაბარებიდან 21 დღის ვადაში თ----- სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში საკასაციო საჩი-რის წარდგენის გზით.
5. განჩინების გასაჩი-რების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება განჩინების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია განჩინების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია, განჩინების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს მე-20 და არა უგვიანეს 30-ე დღისა, გამოცხადდეს თ----- სააპელაციო სასამართლოში და ჩაიბაროს განჩინების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩი-რების ვადის ათვლა დაიწყება განჩინების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე

**მიხეილ
გოგიშვილი**